

KYMI-YHTYMÄ

HENKILÖKUNNAN
JULKAISU

- 1 Ammattikoulu
- 2 Junalla Pessankosken yli Kuusanniemen tehdasalueelle
- 4 Uusi rikkiuuni Kymin selluloosatehtaalla
- 5 Selluloosaa pumpataan Kymintehtaalta Voikkaalle
- 6 21 uutta metsäteknikka Sippolan metsäkoulusta
- 9 Päälaboratoriota laajennettu
- 10 Högforsin konepajakoulun päättäjaiset
- 11 Isotoopit käyttöön laaduntarkkailussa Högforsin valimossa
- 12 Karkkilan uusia kultamitalimiehiä tapaamassa
- 13 Tehtaanlääkäri: Tupakointiraportti
- 14 Yhtiön 25-vuotismitalien jako
- 18 Pitkäaikaisesti palvelleita
- 20 Merkkipäiviä
- 23 Manan majoille
- 24 Yhtiömme eläkeläiset viettivät joulujuhlia

Kirjoitusten ja kuvien lainaaminen ilman lupaa kielletty

TOIMITUS: VASTAAVA TOIMITTAJA: VEIKKO TALVI - TOIMITUSSIHT.: HELI KYLLÖNEN - KIRJAPAINO: KOUVOLAN KIRJA- JA KIVIP.

Harvoin tammikuinen maisema on näin vähäluminen. Näkymä Mäntyharjusta yhtiön metsäosaston metsätyömailta Kestriinin kämpän läheisyydessä Kallaveden rannalla

Kuusanniemen radan rakentaminen on edistynyt laskelmien mukaisesti. Pessankosken silta valmistui joulukuun alkupuolella ja siten saatiin pohjoisesta käsin rautatieyhteys Kuusanniemen tehdasalueelle. Kevään kuluessa valmistuu Rapakosken silta ja tehdasrata kokonaisuudessaan avataan liikenteelle.

Kymin selluloosatehtaan 'kiisutehtaasta' on tullut 'rikkitehdas'. Samaan rakennukseen on sijoitettu tehokas rikkiuuni, joka yksinään pitää huolen rikki-dioksiidin valmistuksesta. Vanhaa kiisuunia ei ole kuitenkaan purettu, vaan se on jätetty käyttövalmiina varalle.

Koska markkinoimisvaikeuksien takia selluloosatehtaat käyvät vajaatehoisesti, on Voikkaan selluloosatehtaalla lopetettu toistaiseksi selluloosan keittäminen. Voikkaan paperitehtaan tarvitsema valkaisuamaton sulfiittiselluloosa pumpataan uutta massaputkea myöten Kymin selluloosatehtaalta. Massan jälkipuhdis-

tus suoritetaan kuitenkin Voikkaan selluloosatehtaan lajitteluosastolla.

Sippolan metsäkoulussa on päättynyt seitsemäs metsäteknikkokurssi. 17. 12. pidetyssä päättäjäistilaisuudessa jaettiin päästötodistukset 21 uudelle metsäteknikolle.

Myös Högforsin konepajakoulun lukuvuosi päättyi joulukuussa. Neljänneltä vuosikurssilta sai päästötodistuksen 27 uutta ammattimestä.

Högforsin Tehtaalla on laaduntarkkailua voitu entisestään tehostaa ottamalla avuksi isotoopit. Niillä voidaan röntgenlaitteen tavoin kuvata kappaleita, jolloin esineen sisäinen rakenne paljastuu.

Loppiaisena 123 yhtiöläistä sai 25-vuotismitalin. Kultamitalimiesten luku on lisääntynyt neljällä. Nämä työnveteraanit ovat Aarne Vahlman, Martti Tallgren ja Kaarlo Henell Karkkilasta sekä Lauri Lahtinen Kuusankoskelta.

Ammattikoulu

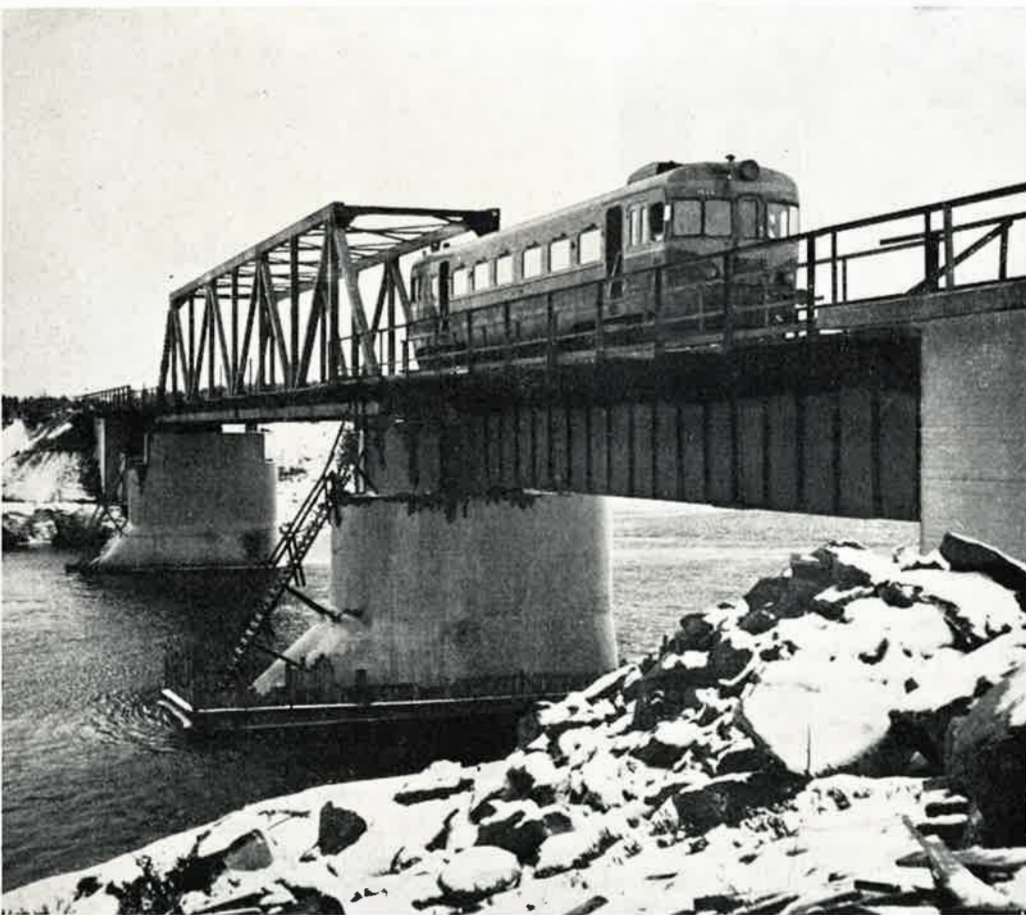
Jos emme ota lukuun kirkon vuosisataisia ponnistuksia opettaa Suomen kansa auttavasti lukemaan ja oppimaan kristinopin pääkohdat, on maamme kansanopetuslaitos perin nuori. Vain aniharva kansakoulu on täyttänyt sata vuotta. Esimerkiksi Valkeala jaettiin koulupiireihin vasta 1890-luvulla, jolloin koulujen perustaminen pitäjässä laajassa mitassa alkoi. Oppikoulu nimenomaan maaseudun opinahjona on luonnollisesti vieläkin nuorempi ilmiö. Niinpä Kouvolan Suomalaisen Yhteiskoulun, maamme toiseksi vanhimman maaseutuoppikoulun, perustamisesta tuli viime vuonna kuluneeksi 60 vuotta.

Nuorinta haaraa maamme koululaitoksessa edustaa ammattikoulu. Varsinaiseksi koko kansaan kohdistuvaksi kouluksi se on kehittynyt vasta viime sotien jälkeen. Vihdoin vuonna 1959 astui voimaan uusi laki ammattioppilaitoksista, joka takaa ammattiopetukselle tasaveroisen aseman maamme koulujärjestelmässä. Tämän lainsäädännöllisen kehityksen rinnalla on tapahtunut muutos myös yleisessä mielipiteessä. Aikaisemmin oppikoulun arvostaminen muiden koulumuotojen rinnalla on ollut yksipuolisesti hallitsevana, mutta vihdoin on alettu kouluasioihin suhtautua realistisemmin ja tekisi mieli sanoa järkevämmiin. Kenties tähän on osaltaan vaikuttanut se, että kansakoululaitostamme on kehitetty erittäin terveeseen ja kaukonäköiseen suuntaan, kun taasen oppikoulun puolella uudistusten aikaansaaminen näyttää olevan kovin lujassa. Liiallinen oppilastulva oppikouluihin on taasen johtanut siihen, ettei keskikoulutodistuksella eikä aina ylioppilastutkinnollakaan ole toivottua vaikutusta etsittäessä paikkaa yhteiskunnassa. Näin ammattikoulutus ja ammattityö on alkanut vähitellen päästä sille kuuluvaan arvoonsa. Ei ole myöskään syytä unohtaa, että ammatinvalinnan ohjauksesta on jo ainakin jossain määrin apua nuoren ihmisen edellytyksiä punnittaessa ja tulevaisuutta suunniteltaessa.

Jos siis asettaisimme koulutoimen kehityksen aikajärjestykseen, olisi se kansakoulu — oppikoulu — ammattikoulu. Kuusankoskella kaksi viimeksi mainittua joutuisivat kuitenkin vaihtamaan paikkaa keskenään. Yhtiön ammattikoulu perustettiin jo puoli vuosisataa sitten ja alusta lähtien se vakiintui täällä kansakoulun ohella keskeiseksi oppilaitokseksi saaden sekä koulun perustajan että paikkakunnan väestön kannatuksen osakseen. Kuinka oikeaan osunut tämä toimenpide oli, siitä koulun 50-vuotisjuhlassa lausutut ajatukset ja koululle esitetyt vilpittömät onnittelet olivat kauniina osoituksena. Palaamme ammattikoulun vaiheisiin ja juhlan selostamiseen seuraavassa numerossa.

Junalla Pessankosken yli Kuusanniemen tehdasalueelle

Virkajuna avaa uuden radan
liikenteelle ja ylittää Kymi-
joen Pessankosken sillaa myöten
14. 12. 1963 klo 12

Kuusanniemen radan rakentaminen on edistynyt jo niin pitkälle, että uusi tehdas on saanut rautatieyhteyden pohjoisesta käsin. Pessankosken silta valmistui liikennöitävään kuntoon joulukuun alkupuolella ja kun kiskotuskin oli edistynyt Voikkaan haararadasta uudelle tehtaalle saakka, ei junan tiellä ollut enää estettä.

Kuusanniemen rautatieliikenteen avasi virkajuna, joka lähti matkalle Kouvolan asemalta lauantaina joulukuun 14 päivänä klo 11.23. Rautatiehallitusta edustivat rataosaston johtaja Pekka Turunen, yli-insinööri Arvi Peitsara ja apulaisjohtaja T. P. Elomaa. Kouvolasta olivat mukana sikäläisten rautatiepiirien päälliköt dipl.ins. A. J. Ikkala, dipl.

ins. Veikko Marola ja liikennepäällikkö Toivo Paronen. Yhtiötä edustivat tällä historiallisella matkalla vuorineuvos K. E. Ekholm, Kuusankosken tehtaiden päällikkö Olov A. Hixén, isännöitsijä Curt Cedercrutz, apulaisisännöitsijä Gustav Rosenqvist, Kuusanniemen ryhmän päällikkö P-G. Michelsson, rakennuspäällikkö Sven-Åke Lemström, useita osastopäälliköitä ja muita asianomaisia. Myös lehdistö oli runsaasti edustettuna. Moottorivaunua kuljetti Lasse Alppiaro ja junailijana toimi Einari Aronen.

Tarkan aikataulun mukaisesti virkajuna saapui Harjuun ajaen edelleen Multamäkeen saakka, josta se palasi takaisin Harjua kohti Haarakallion vaihteeseen ja erkani siitä

Voikkaalle päin. Turvallisuussyistä Voikkaan liikenne ohjataan nykyisin Multamäen kautta. Mattilan kylää lähestyttäessä käännettiin vaihte uudelle radalle ja niin matka jatkui Pessankosken uudelle sillalle, joka ylitettiin tasan klo 12. Junan ikkunoista ihailtiin komeita Kymi-joen maisemia. Kuusanniemen puoleisella rannalla pysähdyttiin hetkeksi ja valokuvaajien toivomuksesta juna ajoi takaisin sillalle kuvattavaksi. Sitten matka jatkui Kuusanniemen tulevalle keskusratapihalle, josta erkaneet pistoraide tehdasalueelle. Klo 12.10 juna saapui määränpäähänsä tehtaan portin läheisyyteen. Rautatieliikenne Kuusanniemeen oli avattu.

Matkan päätyttyä siirryttiin Koskelaan lounaalle. Tilaisuuden isäntä vuorineuvos K. E. Ekholm piti puheen kohdistuen sanansa erityisesti Rautatiehallituksen edustajille ja Kouvolan rata- sekä liikennepiirien päälliköille. Hän mainitsi puheessaan seuraavaa:

— Kun nyt rakenteilla olevaa Kuusanniemen sulfaattiselluloosatehdasta alettiin suunnitella, eivät katseet suinkaan kohdistuneet ensimmäistä kertaa Kuusanniemeen. Jo 1930-luvulla yhtiön selluloosateollisuutta laajennettaessa Kuusanniemi mainittiin mahdollisena tehtaan sijoituspaikkana ja sen tarjontamia edellytyksiä pohdittiin myös 1950-luvun alkupuolella. Monet seikat puhuivat Kuusanniemen puolesta, mutta ei vaikeuksiakaan puuttunut. Yhtenä syynä aikaisempien suunnitelmien raukeamiseen oli se, että Kuusanniemen yhdistäminen rautatie- ja maantieverkostoon oli suuritöinen ja paljon varoja kysyvä tehtävä. Kuten tiedämme, Kuusanniemeä ympäröi kolmelta suun-

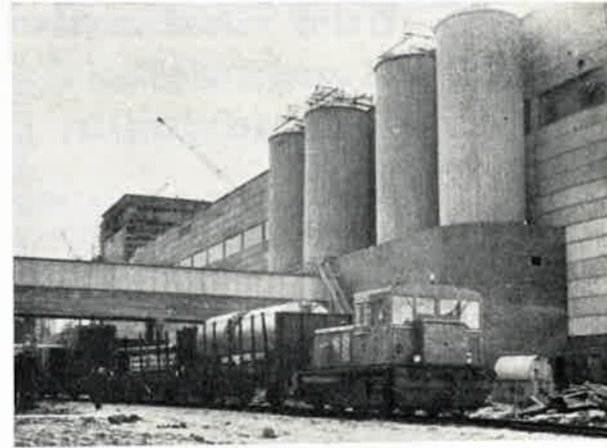
nalta leveä Kymijoki ja neljänneltä asutus.

— Tänään me olemme kuitenkin ajaneet junalla Kuusanniemeen yli Kymijoen ja halki Eerolan kartanon peltojen aina tehdasalueelle saakka. Uusi tehdas, jonka rakentaminen on edistynyt jo pitkälle, on saanut rautatieyhteyden, jota ilman sen olisi vaikeata tulla toimeen. Rautatietä tarvitaan raakapuun tuojana ja markkinoille lähetettävän selluloosan viejänä.

— Kuljetuskysymysten ratkaiseminen näyttelikin jo tehdassuunnittelun alkuvaiheissa tärkeätä osaa. Mielihyvin saatoimme todeta, että Rautatiehallituksen puolesta suhtauduttiin suopeasti ja ymmärtäväisesti ehdotuksiimme ja tuloksena oli suurisuuntainen ja kaukonäköinen ratkaisu, joka ei rajoitu yksinomaan Kuusanniemen tehtaan kuljetuskysymysten järjestelyyn, vaan samalla palvelee yhtiön kaikkia Kuusankoskella sijaitsevia tehtaita. Samalla Kuusanniemen teollisuusrata tulee helpottamaan Savonradan eteläpään ja Kouvolan tavararata-
pihan liikennettä, kun pohjoisesta päin saapuvat puutavarajunat voi-

daan ohjata suoraan Kuusanniemeen Kuusankosken uudelle keskusratapihalle ja sieltä taasen valmis tavara tulee lähtemään kokonaisina junina vientisatamiin. Sekä rautatiehallituksen että yhtiön mielipiteet Kuusanniemen radan rakentamisesta osuivat yksin ja hyvän ja luottamuksellisen yhteistyön tuloksena ratasuunnitelma saatiin nopeasti päätökseen. Esitänkin rautatiehallitukselle, erityisesti rataosastolle ja liikenneosastolle, jotka ovat suorittaneet suurimman työn, yhtiön parhaat kiitokset.

— Kuusanniemen radan teknillisen suunnittelun ja radan rakentamisen sai tehtäväkseen Valtionrautateiden 9. ratajakso päällikkönsä dipl.ins. A. J. Ikkalan johdolla. Iloksemme olemme voineet todeta, että tämä vaativa suunnittelutyö valmistui nopeasti ja että työt pantiin ripeästi käyntiin. Tänä merkkipäivänä, jolloin rautatieyhteys Kuusanniemeen on saatu ja jolloin työ on edistynyt jo huomattavasti yli puolen välin, esitän Teille, insinööri Ikkala ja Teidän kauttanne ratapiirillenne sydämelliset kiitokseni ja onnitteluni työn me-

Kuusanniemen rata on jo ahkerassa käytössä

nestyksellisestä suorittamisesta.

— Suunnitelmia laadittaessa on tarvittu läheistä yhteistyötä myös 7:nneen liikennepiirin kanssa. Onhan tärkeätä, että kun rata on rakennettu ja sitä aletaan käyttää, liikenne saadaan joustavasti sujumaan ja se vastaa siten sekä rautateiden että yhtiön toiveita ja pyrkimyksiä. Myös Kuusanniemen liikennesuunnittelut ja -valmistelut ovat sujuneet täydellisen yhteisymmärryksen merkeissä ja mieluisa tehtäväni on kohdistaa kiitokset liikennepiirille.

— Arvoisat vieraamme! Toivotan teidät sydämellisesti tervetulleiksi. Varmaan me kaikki olemme iloisia siitä, että tänään ensimmäinen juna on saapunut Kuusanniemeen. Samoin varmaan me kaikki toivomme, että radan lopullinen valmistuminen edistyisi suunnitelmien mukaisesti.

Vieraiden kiitokset esitti Rautatiehallituksen rataosaston johtaja Turunen todeten hänkin puolestaan suunnitelmien ja rakennustyön sujuneen molemminpuolisen yhteisymmärryksen vallitessa ja uskoi radan rakentamisen jatkuvan samoissa merkeissä.

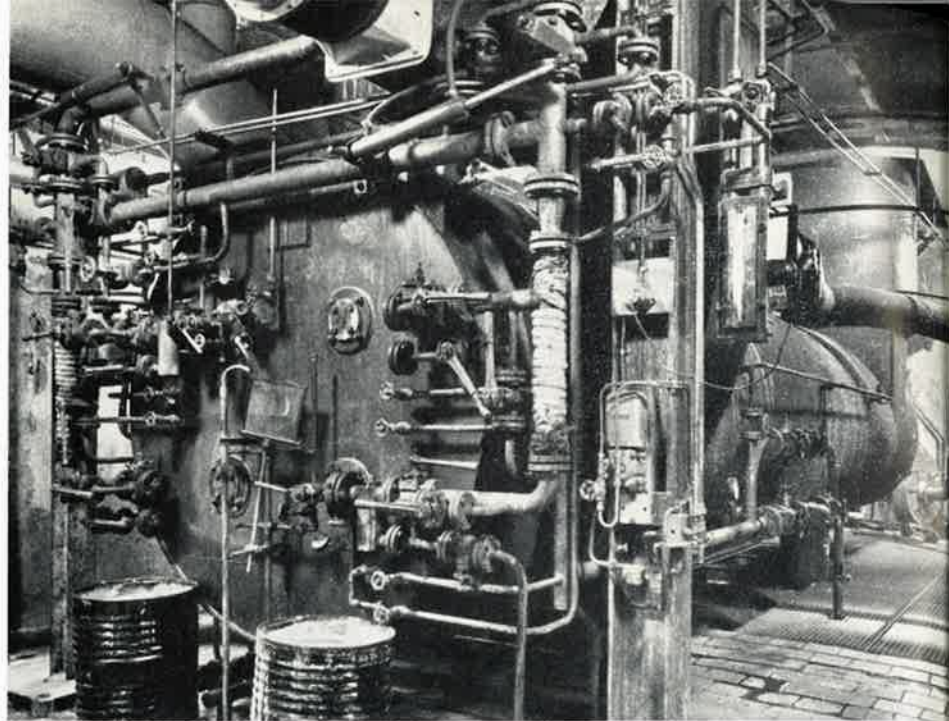
Avausjuna on saapunut perille. Etualalla oik. vuorineuvos K. E. Ekholm, rataosaston johtaja Pekka Turunen ja ratapiirin päällikkö A. J. Ikkala

Uusi rikkiuuni Kymin sellu- loosatehtaalla

Kymin selluloosatehtaalla otettiin viime kesäkuussa käyttöön uusi rikkiuuni. Se on teholtaan niin suuri, että se yksinään kykenee valmistamaan happo-osaston tarvitseman rikkidioksiidin. Tämän johdosta 'kiisutehtaasta' on tullut 'rikkitehdas'. Laitoksessa on kyllä ennestäänkin kaksi pientä rikkiuunia, mutta ne ovat toimineet etupäässä varalla. Nyt on kiisu-uuni puolestaan jätetty hätävaraksi ja se on edelleen täysin toimintavalmiina paikoillaan.

Siirtyminen yksinomaiseen rikin polttoon kiisunpolton sijasta on

kuin rikin polttaminen. Kiisutehtaan edustalla on ollut tuttu näky ruskeanpunertavan kiisun pölyäminen sitä käsiteltäessä. Nyt on väri muuttunut voimakkaan keltaiseksi ja pölyäminen tullut huomattavasti vähäisemmäksi.

Uuden rikkiuunin on suunnitellut ruotsalainen Ab Cellico. Uunin on valmistanut Pelkosen Konepaja, joka on tehnyt myös pesutornin ja rikin-kuljettimet. Rikkiuuniin liittyvän jätelämpökattilan on toimittanut Rosenlewin Porin Konepaja. Uusi rikkiuuni kykenee polttamaan vuorokaudessa rikkiä 70 tonnia. Jätelämpökattilan maksimiteho on 6,5 tonnia höyryä 70 kp/cm²:n paineella. Toistaiseksi paine on 38 kp/cm². Yhden rikkitonin polttamisesta saadaan jätelämpöä hyväksikäyttämällä kolme tonnia höyryä. Höyry

Uusi rikkiuuni tyydyttää koko rikkikaasun tarpeen

johdetaan Kymintehtaan yleiseen höyryverkostoon.

Rikki kuljetetaan satamasta tehtaalle uuden rikkivaraston ääreen rautateitse avovaunuissa. Purkaminen ja varastoon siirtäminen suoritetaan pusku- ja kauhatraktorilla. Tilavuudeltaan n. 3 000 m³:n suuruisen varaston raiteen puoleinen sivu on kokonaan avoin ja vastapäisellä seinällä on lähellä katon rajaa pituussuuntainen aukko. Varastosta rikki siirretään kuljettimelle kauhatraktorilla ja käsin ohjattavalla koneellisella voimalapiolla. Kuljettimelta rikki putoaa pyöreään varastosäiliöön, josta automaattisesti säädettävä syöttölautanen annostelee sen toiselle kuljet-

Rikinpolttaja suorittaa pääasiallisen työnsä automaation avulla ohjaamosta käsin. Työvuorossa Pauli Mustonen

Varastossa rikki siirretään kuljettimelle koneellisella voimalapiolla ja kauhatrukilla

johtunut siitä, että viimeksi mainittu menetelmä on huomattavasti suuritöisempi ja likaisempi ja kunnossapitokustannuksiltaan kalliimpi

timelle. Sitä myöten rikki joutuu kaksiosaiseen sulatusaltaaseen. Sulattaminen tapahtuu altaissa olevien höyrykierukoiden avulla. Rikki sulatetaan 135—155 asteeseen. Tässä lämpötilassa se on herkästi juoksevaa, mutta jäykkenee lämpötilan siitä laskiessa tai noustessa.

Sulatusallas sijaitsee rikkiuunin yläpuolella ja sula rikki valuu omalla painollaan polttimen reikien kautta uuniin. Suuttimesta suihkuttessaan se hajotetaan kuuman ilmavirran avulla, minkä lisäksi polttoilmapuhaltimen kautta uuniin johdetaan palamisilmaa, joka esilämmitetään uunin vaipassa. Palaessaan ja muuttuessaan kaasuksi rikin lämpötila nousee n. 1100 C°:een. Uunin perällä olevassa pyörrekerroksessa sen lämpötila saattaa nousta jopa 1400 C°:een. Jos lämpötila nousee liian korkealle, saadaan se tasapainoon suihkuttamalla uuniin pieni määrä vettä.

Palaessaan rikki muuttuu rikki-dioksiidiksi, joka johdetaan pesutorniin jätelämpökattilan kautta. Kaasua on jäädytettävä ja jätelämpökattilassa lämpöenergia muutetaan höyryksi. Pesutornista rikki-dioksiidi joutuu vanhaan kaasujärjestelmään ja johdetaan kalkkikivitorniin, jossa keittohapon valmistus tapahtuu.

'Kiisuaikaan' verrattuna työpaikka on muuttunut paljon miellyttävämmäksi. Polttaminen ja prosessin valvonta tapahtuu erityisestä ohjaamosta käsin pitkälle viedyn automaation avulla. Työvuorossa on kerrallaan kaksi miestä, minkä lisäksi päivisin tarvitaan kolmas mies, joka huolehtii varastosta ja varastosäiliön täyttämisestä.

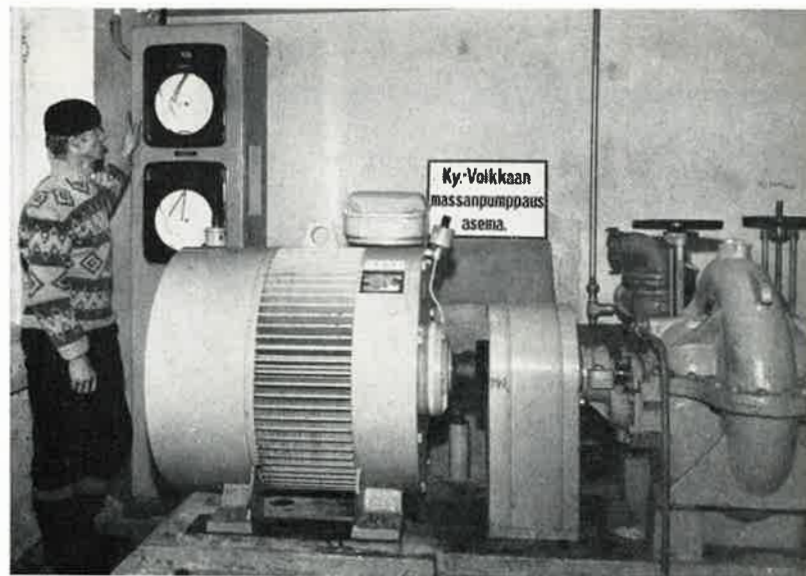
Rikkiuuni, jätelämpökattila ja pesutorni voitiin sijoittaa vanhaan rakennukseen, joten entistä kiisu-tehdasta ei tarvinnut laajentaa. Varastorakennus sen sijaan uusittiin ja konstruointiin rikin tehokasta koneellakäsittelyä varten.

Selluloosaa pumpataan Kymintehtaalta Voikkaalle

Kuten lehdesämme on aikaisemmin kerrottu, on viime kesän ja syksyn kuluessa Kuusankoskelle rakennettu putkiverkosto, jota myöten selluloosaa voidaan pumpata selluloosatehtailta paperitehtaille.

Putkien koeponnistus vesipaineen avulla suoritettiin putkien asennuksen yhteydessä ja vuoden lopulla aloitettiin koepumppaus ensin ve-

tuotantoa on siten voitu lisätä Voikkaan paperitehtaan tarvitsemalla määrällä. Massan siirtäminen Voikkaalle tapahtuu tätä tarkoitusta varten suunnitellun massanpumpausaseman kautta. Esilajitellun valkaisuamattoman massan yhteisestä säiliöstä pumpataan massaa 2-prosenttiseksi laimennettuna pumpausaseman säiliöön. Ennen säiliöön joutumistaan se kulkee määräm-

Sihtimies Onni Hongisto pumpusta valvomassa

dellä ja sitten massalla Kymin selluloosatehtaalta Voikkaalle. Tulokset vastasivat ennakkolaskelmia ja nyttemmin Voikkaan paperitehdas saakin tarvitsemansa valkaisuamattoman sulfiittiselluloosan Kymin selluloosatehtaalta.

Massa kiertää kuitenkin Voikkaan selluloosatehtaan lajitteluosaston kautta, jossa suoritetaan pyörrepuhdistimien avulla jälkipuhdistus. Sen sijaan Voikkaan selluloosatehtaan keittämön toiminta on toistaiseksi keskeytetty, sillä huonosta markkinatilanteesta johtuen pohjoismaiden selluloosatehtaat käyvät edelleen vajaatehoisesti.

Kymin sulfiittiselluloosatehtaan

tarin kautta. Säiliöön pumpataan vettä, jonka avulla selluloosaliete laimennetaan 0,5—1 prosenttiin. Sakeus ei saa nousta päälle 1 prosentin. Sen tähden tarkka valvonta on tarpeen ja sakeusmääritys suoritetaan joka toinen tunti.

Massanpumpausasemalla on kaksi pumpua, joista toinen on käytössä ja toinen varalla. Nämä haponkestävät keskipakoispumput on toimittanut A. Ahlström Oy:n Karhulan Konepaja ja pumppujen sähkömoottorin Oy Strömberg Ab. Kumpikin pumpu kykenee pumpaamaan 13 000 litraa minuutissa. Matkaa Kymin selluloosatehtaalta Voikkaalle kertyy n. 6,5 km.

21 uutta metsäteknikkoa Sippolan metsäkoulusta

Sippolan metsäkoulussa päättyi joulukuun 17 päivänä seitsemäs metsäteknikkokurssi. Kaikki 21 oppilasta saivat päästötodistuksen ja astuivat yhtiömme metsäosaston palvelukseen metsäteknikkoina.

Kurssi alkoi elokuun lopulla 1961. Seuraavana kesänä tehtiin neljän kuukauden ajan käytännöllisiä harjoittelutöitä koulun hoitoalueen metsissä ja sen jälkeen seurasi vuoden pituinen työnjohtajaharjoit-

metsäkysymyksiä ja yhtiön metsäosaston koulutustoimintaa. Puhuja mainitsi mm. seuraavaa:

"Rinnan tämän kehityksen kanssa myös metsien käsittely on täydelleen muuttunut perustuen nytemmin oleellisilta osiltaan niihin menetelmiin, joita metsäammattikuntamme kokonaisuudessaan mutta erityisesti sen piirissä työskentelevät tiedemiehet ovat kehittäneet. Sadon korjaamisessa on siirrytty

Metsäneuvos Bj. Bützow pitämässä puhetta metsäteknikkokurssin päättäjäistilaisuudessa

Eturivissä oikealta: metsänhoitaja L. Hellman metsähallituksesta, metsäneuvos Bj. Bützow, metsänhoitaja Osmo Varsta metsähallituksesta ja ylimetsänhoitaja Harry Willman

telu metsäosaston eri hoitoalueissa. Viime syksynä kurssilaiset kokoon tuivat jälleen kouluun, jossa viimeisenä vaiheena pidettiin kolmen kuukauden pituinen kertaus- ja täydennysjakso. Kurssi käsitti 1 711 opetustuntia ja 395 päivää käytännöllisiä harjoitustöitä.

Metsäneuvos Bützowin puhe kurssin päättäjäisissä

Päättäjäispuheen piti koulun johtokunnan puheenjohtaja, metsäneuvos Bj. Bützow. Hän kosketeli ensin metsien merkitystä maallamme ja kansallemme ja viittasi metsäteollisuuden nopeaan laajenemiseen siirtyen sitten käsittelemään

Metsäkoulun johtaja, metsänhoitaja Eric Appelroth ojentaa stipendin kurssin parhaalle, metsäteknikko Paavo Korhoselle

huomattavalta osalta ihmistyövoiman käytöstä koneisiin. Uittoreittejä on kunnostettu ja viime aikoina rakennettu olosuhteiden vaatimusten mukaan nippu-uittokelpoisiksi. Maanteitä ja metsäteitä rakentamalla on moottorikäyttöiset ajoneuvot saatu tunkeutumaan aina kannolle asti siten mahdollistaen niiden valtavien puumäärien ulosoton, jotka vuosittain tarvitaan teollisuuden tarpeiksi. Lopuksi mutta silti ei suinkaan vähiten meillä on syytä muistaa sitä hedelmällistä yhteistyötä, jonka metsäammattikuntamme on solminut maamme puunjalostusteollisuuden palveluksessa työskentelevien etevien insinöörien kanssa ja jonka ansiosta puun käyt-

töä teollisuuden raaka-aineeksi on monella tavalla niin edistetty, että käyttö niveltyy myös metsän ja sen sadonkorjuun vaatimuksiin. Rohkeudenkin väittää, että ilman tässä kuvattua määrätietoista työtä metsätaloutemme eri aloilla ei puuraaka-aineen hankinta nykyisessä määrin olisi mahdollista eikä maamme metsäteollisuus olisi voinut saavuttaa sitä asemaa, mikä sillä suurteollisuutena tänä päivänä on. Näin meillä on syytä kiitollisuudella ja

tarkoituksena on kouluttaa metsäteknikoita ja järjestää yhtiön palveluksessa oleville työntekijöille jatkokoulutusmahdollisuuksia. Koulun perustamisen yhteydessä yhtiön johto piti tärkeänä, että koulun opetusohjelma täyttäisi ainakin ne vaatimukset, jotka yleisesti on metsäteknikkokoulutukselle maassamme hyväksytty, ja että tämän lisäksi koulussa pyrittäisiin mahdollisuuksien mukaan opetuksessa seuraamaan myös metsätalouden piirissä

siihen, että kaikille koulusta valmistuneille varataan työpaikka yhtiössä. Totean kuitenkin ilolla, että yhtiöllä on ollut tilaisuus tarjota kaikille tähän asti Sippolan metsäkoulusta valmistuneille työpaikka, jonka he kaikki yhtä lukuun ottamatta ovat myös vastaanottaneet.

Kun Sippolan metsäkoulusta valmistuneista metsäteknikoista 75 % jatkuvasti on yhtiön palveluksessa, voidaan siitä vetää johtopäätös, että koulun oppilaat ovat hyvin talossa

Sippolan metsäkoulun rakennuksia ja kartanomaista puistoa

Uusia metsäteknikoita onnittelivat metsänhoitaja Osmo Varsta metsähallituksesta, Metsäteknikkoliiton toiminnanjohtaja Oke Kaarela ja Kymin Metsämiesten puolesta piiriesimies Tauno Romppanen

Alakuvassa kurssin toverikunnan puheenjohtaja Hannu Honkio puhumassa koulun johdolle ja opettajille

kunnioituksella muistaa niitä eri portaisissa työskennelleitä metsämihiä, jotka vaivojaan säästämättä määrätietoisesti ja ilmeisesti myös hyvin tuloksin edesmenneinä vuosina ovat metsätalouttamme monella eri tavalla kohentaneet.

Olosuhteet kuitenkin muuttuvat ja me niiden mukana. Myös metsätalouden piirissä työntekijät asetetaan jatkuvasti yhä vaativampien tehtävien eteen, joitten suorittaminen edellyttää entistä perusteellisempia tietoja ja ammattikoulutusta. Koulutuksen merkityksen ymmärtäen Kymin Osakeyhtiö, joka on 50 vuotta ylläpitänyt tehtäntensä yhteydessä ammattikoulua, perusti v. 1946 Sippolan metsäkoulun. Sen

tapahtuvaa työn tehostamista ja koneellistamista. Edelleen on johtavana piirteenä ollut pyrkimys järjestää opetus taloudelliselta kannalta oppilaille sellaiseksi, että koulusta valmistuneet metsäteknikot lähtiessään varsinaista elämäntyötään suorittamaan voisivat tehdä sen taloudellisten vaikeuksien heitä rasittamatta, josta johtuen opetus koulussa tähän asti onkin ollut maksutonta. Tästä huolimatta on Sippolan metsäkoulussa noudatettu samaa periaatetta kuin yhtiön ammattikoulussa Kuusankoskella. Tällä tarkoitan sitä, ettei oppilaille ole asetettu pakkoa valmistuttuaan siirtyä yhtiön palvelukseen, eikä yhtiö puolestaan myöskään ole sitoutunut

Vastavalmistuneet metsäteknikot kuvattuna koulutalon portaililla

viihtyneet ja että yhtiö on myös ollut kasvatteihinsa tyytyväinen. Tätä todistaa sekin, että piiriesimiehistä 24 % ja piirityönjohtajista 45 % on Sippolan metsäkoulun käyneitä. Nämä luvut kehoittavat jatkamaan koulun toimintaa, jopa laajentamaankin sitä uusille urille. Se taasen edellyttää koululla tapahtuvaa rakennusten uudistamista, mitä suunnitelmaa parhaillaan valmistellaan.

Koulutyö on nyt päättynyt. On helppoa ymmärtää, että opintoaikanne siihen liittyvine harjoitteleineen on voinut tuntua teistä pitkältä. Huomautan kuitenkin, että käytännön harjoituksiin on varattu huomattava osa koko koulutusajasta, mitä on pidettävä erittäin arvokkaana kysymyksen ollessa sellaisesta käytännön alasta kuin metsämiehen työsarka on. Käsittääkseni teillä onkin hyvät edellytykset selviytyä niistä tehtävistä, joita teille annetaan." Lopuksi metsäneuvos toivotti uudet metsäteknikot tervetulleiksi yhtiön palvelukseen.

Uudet metsäteknikot

Metsäkoulun johtaja, metsänhoitaja Eric Appelroth selosti kurssin opetusohjelmaa ja kohdisti sa-

nansa vastavalmistuneille metsäteknikoille onnitellen heitä ja toivottaen menestystä vastaisissa tehtävissään. Todistusten jaon yhteydessä Metsäteknikkoliiton toiminnanjohtaja Oke Kaarela jakoi heille metsäteknikkosormukset. Kurssin priimus Pauli Korhonen sekä Erkki Ahonen saivat metsäneuvos Bützowin rahaston stipendin. Metsäteknikkokurssin suorittivat seuraavat:

Erkki Ahonen, Mauno Hakkarainen, Olli Helander, Hannu Honkio, Erkki Hyvärinen, Risto Iivarinen, Olavi Jalkanen, Seppo Julkunen, Antero Kainulainen, Reino Kinnunen, Pauli Korhonen, Olavi Laatikainen, Paavo Luoranen, Erkki Minkkinen, Elja Mäkinen, Onni Nummelin, Pentti Pesonen, Hannu Pihlhjerta, Aarni Pitkälähti, Arvo Sorsa ja Jaakko Ylitalo.

Onnitelupuheita

Metsähallituksen tervehdyksen ja onnitelut esitti metsänhoitaja Osmo Varsta. Kuten aikaisemminkin Sippolan metsäkoulu sai tunnustusta osakseen. Erityisen onnistuneena puhuja piti sitä seikkaa, että koulun johtokunnassa on henkilöitä, jotka ovat kiinteästi käytännön metsätehtävissä mukana. Myös oppilaiden

harjoitteluohjelma on esimerkillisen tehokkaasti järjestetty. Sippolan metsäkoulu on opetuksen järjestelyyn nähden edelläkävijän asemassa ja sen antamia kokemuksia tullaankin käyttämään hyväksi. Puhuja toivotti vastavalmistuneille metsäteknikoille mitä parhainta menestystä vaativassa ammatissaan, jossa hyvien pohjatietojen lisäksi tarvitaan jatkuvaa itsensä kehittämistä, miehekkäitä luonteenomaisuuksia ja kestävyyttä.

Metsäteknikkoliiton toiminnanjohtaja Oke Kaarela mainitsi onnitelupuheessaan, että koulussa saatuja hyviä 'eväitä' tulee oma-toimisesti hankkia lisää ja 'särpimenä' tulee olemaan vastuu alaisista ja työssä saavutetut tulokset. Menestyksellinen toiminta tulee koitumaan sekä kunkin itsensä että yhtiön hyväksi.

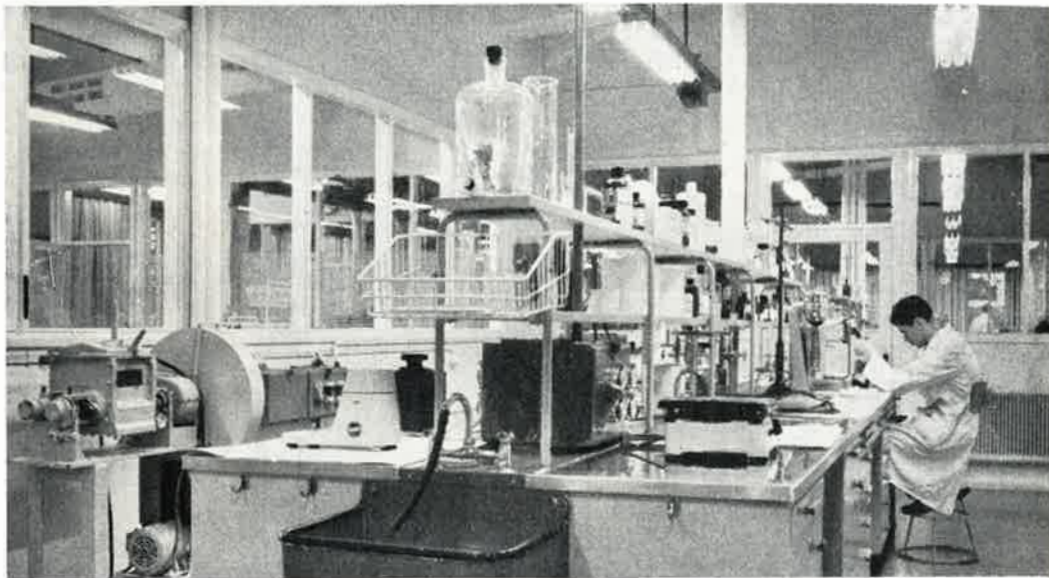
Piiriesimies Tauno Romppanen toi Kymin Metsämiesten onnitelut ja toivotti uudet metsäteknikot tervetulleiksi yhtiön kenttähenkilökunnan joukkoon. Hänkin korosti jatkuvan opiskelun tärkeyttä. Koneellistuminen ja erikoistuminen valtaa nopeasti metsätaloudessa alaa ja siksi jatkuva valppaus on tarpeen. Myös fyysisestä kunnosta huolehtiminen on välttämätöntä, sillä metsäalalla se kuuluu osana ammattitaidon säilyttämiseen. Puhuja jatkoi:

"Joka kerta kun Sippolan metsäkoulu on päästänyt vastavalmistuneita metsäteknikoita ulos ovistaan, olemme tunteneet kentällä suurta tyydytystä saadessamme täydennystä. Olemme tietoisia siitä, että tämä täydennys on täysipitoista ja kilpailun kestävää ainesta. Kymin Osakeyhtiön metsäosaston vakinaisessa palveluksessa olevat kenttämiehet ovat perustaneet omia erikoisia tarpeitaan varten yhdistyk-

sen Kymin Metsämiehet ry:n. Eräänä näkyvänä osoituksena ja osana toiminnastaan yhdistyksen johtokunta on päättänyt lahjoittaa 100 mk:n suuruisen stipendin Sipolan metsäkoulun oppilaskunnan käyttöön. Tämä stipendi annetaan metsäteknikko Olavi Jalkaselle.”

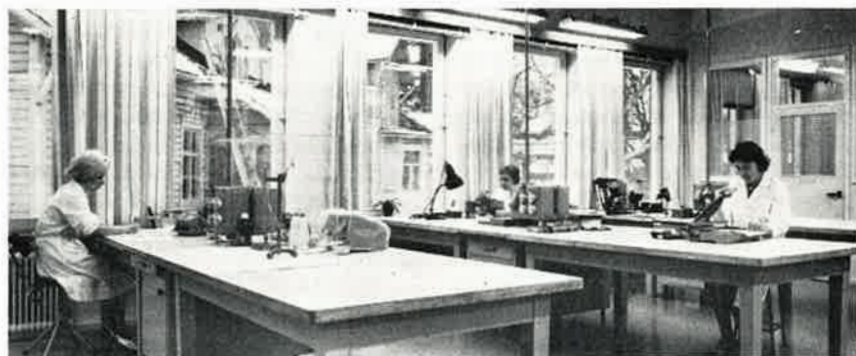
Oppilaskunnan puheenvuoro

Oppilaskunnan puheenjohtaja metsäteknikko Hannu Honkio mainitsi puheessaan mm. seuraavaa: ”Olemme iloisia ja ylpeitä siitä, että meille on annettu tilaisuus juuri täällä suorittaa täydellinen metsäteknikkokurssi, jonka aikana meitä on valmennettu tehtäväämme erityisesti tämän yhtiön piirissä. Täällä meille on annettu peruskoulutus siihen työhön, jota useat meistä ovat koulupojasta lähtien tehneet ja pitäneet itselleen läheisenä. Kouluajan vastuuntuntomme on kasvanut ja olemme saaneet myös sisäistä ryhtiä, jotka ovat tarpeen tulevassa ammatissamme.” Lopuksi puhuja kohdisti lämpimät kiitokset yhtiön johdolle, koulun johtokunnan puheenjohtajalle, johtajalle ja opettajille.

Päälaboratoriota laajennettu

Päälaboratorion paperiosaston analyttinen laboratorio ja alla tutkimussali

Kun päälaboratorio ja -kirjasto sijoitettiin Kymintehtaan vedenpuhdistuslaitoksen toisen kerroksen väljiin tiloihin, ei tarvittu läheskään kaikkea pinta-alaa. Sitä on yhä jäljellä, vaikka naapuriksi on tullut reikäkorttiosasto.

Tilan puute ei siten aseta esteitä laboratorion laajentumiselle ja tätä mahdollisuutta onkin jo käytetty hyväksi. Paperiosastoa varten on sisustettu uutta laboratoriotilaa 165 m². Aikaisemmin paperi- ja selluloosaosastoilla oli yhteinen analyttinen laboratorio sekä ilmastointihuone, mutta tehtävien kasvaessa niiden yhteinen käyttö osoitautui hankalaksi. Asia ratkaistiin

siten, että paperiosasto sai oman analyttisen laboratorion ja ilmastointihuoneen. Tämän lisäksi uusi huoneisto käsittää tilavan paperintutkimuslaboratorion ja tarpeelliset toimistotilat. Samalla saatiin myös uusia tutkimuslaitteita.

Varsin keskeisenä kohteena päälaboratorion paperiosastolla on tällä hetkellä Kymin paperitehtaan K 6:n päällystettyjen papereiden valmistukseen liittyvien monitahoisten ongelmien tutkiminen. Tässä työssä ollaan erittäin läheisessä yhteistyössä paperitehtaan kanssa. Osa laboratorion työstä tapahtuuikin tehtaalla välittömässä kosketuksessa paperinvalmistajiin. Päämääränä on tietenkin paperin mahdollisimman hyvän pinnan aikaansaaminen ja siten paperin paino-ominaisuuksien parantaminen.

Paperiosasto on saanut oman ilmastointihuoneen

Luokan priimus Tauno Tammi vastaanotti stipendin yli-ins. E. Alanderilta (oik.) ja rehtori T. Nissiseltä

Högforsin konepajakoulun päättäjäiset

Högforsin Tehtaan konepajakoulun 21. lukuvuoden päättäjäisiä vietettiin 12. 12. Tilaisuudessa sai 27 neljännen vuosikurssin suorittanutta ammattimiestä päästötodistuksen ammattipätevyyskirjoineen.

Juhlan aloitti tehtaan orkesteri kapellimestari Veikko Virran johdolla ja sen jälkeen koulun rehtori T. Nissinen lausui yleisön tervetulleeksi. Hän mainitsi mm. oppilaiden valmistamien näytetöiden olevan erittäin korkeatasoisia. Hän selosti niin ikään kouluun pyrkijöiden määrää sekä ammattikasvatusta ja -koulutusta todeten konepajakoulun uuden ajanmukaisen koulutalon valmistuttua koululla olevan yhä pa-

remmat mahdollisuudet koulutusohjelmansa toteuttamiseen. Oppilaskunnan puheenjohtaja Erkki Mäntynen kiitti puheessaan tehtaan johtoa, joka ylläpitää tätä korkeatasoista ammattioppilaitosta. Hän lausui myös kiitokset opettajakunnalle ja erityisesti rehtorille, joka hyvänä opettajana ja ymmärtäväisenä kasvattajana on tukenut oppilaitaan heidän opinnoissaan. Juhlan päätös sanat lausui koulun johtokunnan puheenjohtaja, yli-ins. E. Alander. Juhlan muusta ohjelmasta mainittakoon Keernapoikien laulusytykset, oppilaskunnan kitarayhtyeen musiikkiohjelma ja koulun oppilaiden esittämä näytelmä 'Naisvihaa-

ja', jonka oli ohjannut liikuntaneuvoja Leo Savolainen. Juhla päättyi kahvitarjoiluun ja oppilaskunnan työnäytteiden esittelyyn. Yli-ins. E. Alander ja rehtori T. Nissinen jakoivat todistukset.

Stipendejä saivat seuraavat koulunsa päättäneet: Tauno Tammi, Erkki Mäntynen, Alpo Nikander, Pentti Koivunen, Risto Malin, Tapani Peltonen, Olavi Iso-Koivisto, Pekka Kirsikka ja Timo Wiik.

Koulun muista oppilaista saivat stipendejä seuraavat: Leo Heinonen, Lauri Vekkilä, Toivo Ingman, Kari Taipale, Reijo Ukkonen, Esko Wikström ja Reijo Forström.

Päästötodistuksen saaneet ammattiryhmittäin lueteltuna: työkaluviilaajat Tauno Tammi, Tapani Peltonen ja Olavi Iso-Koivisto, työkaluviilaaja-kaivertaja Risto Ojala, työkaluhioja Erkki Kylmäkorpi, viilaajat Pertti Silvan, Olavi Kylmäkorpi ja Ismo Nikander, jyrssi Ismo Söderlund, piirtäjä-sorvaaja Erkki Mäntynen, sorvaajat Risto Malin ja Altti Vigelius, sähköasentajat Alpo Nikander ja Pentti Koivunen, levyseppä-hitsaaja Timo Wiik, malliviilaajat Urpo Laitinen ja Risto Luomaperä, hitsaaja-viilaajat Ismo Ketola, Seppo Ojell ja Heikki Ravantti, putkiasentajat Erkki Ranta ja Tapani Kontturi, pintakäsittelijä Keijo Mahlamäki, emalilaborantti Pekka Kirsikka, lämpölaborantti Taisto Ketolainen, työkalueristäjä Ossi Tuovinen ja trukiinasentaja Erkki Nukarinen.

Konepajakoulun

27 vastavalmistunutta ammattimiestä

Isotoopit käyttöön laadun- tarkkailussa Högforsin valimossa

Jokin aika sitten oli lehdessämme selostus Högforsin Tehtaan laboratorion. Laboratorionhan sai kipeästi kaipaamaansa lisätilaa valimon malivaraston kunnostustöiden yhteydessä. Samalla se sai laaduntarkkailua ja tutkimustyötä varten uusia koneita ja laitteita. Merkittävänä lisänä on tehtaalle hankittu kaksi isotooppia, joilla tarkkaillaan valutuotteiden laatua.

Valettaessa rautaesineitä saattaa valun yhteydessä kappaleen sisään muodostua imuontelo, kuonarakkula tai särö, jota ei tavallisilla tarkastusmenetelmillä voida todeta. Näistä sisällä piilevistä virheistä saattaa myöhemmin olla monenlaista haittaa. Esine, joskus useampiakin tonneja painava, on saatettu toimittaa raakavaluna tilaajalle, joka vasta kappaleita koneistaessaan toteaa kyseisen vian. Isotoopit on otettu käyttöön tällaisten sisäisten virheiden toteamiseksi. Isotoopeilla voidaan röntgenlaitteen tavoin kuvata kappaleet, jolloin esineen sisäinen rakenne paljastuu.

Molemmat radioaktiiviset isotoopit Cobolt-60 ja Cesium-137 on sijoitettu saamaan pyörillä sijaitsevaan lyijysäiliöön, josta ne kauko-ohjauksella voidaan saada toivotuun asemaan. Kuvaus isotoopeilla suoritetaan siten, että kuvauslevy asetetaan kuvattavan kappaleen taakse ja isotoopilla valotetaan kyseinen levy, jolloin kappaleen 'röntgenkuva' valottuu levyille. Levyt kehitetään ja niiden tarkastaminen voidaan aloittaa.

Samalla kerralla voidaan kuvata useampiakin kappaleita. Kappaleet sijoitetaan vain kuvamme osoittamalla tavalla säteettäisesti isotoopin ympärille. Kuvattavan valuseinämän paksuus saattaa olla jopa 250 mm ja kappaleen paino 5 tonnia.

Isotoopit vaativat käyttäjältään suurta ammattitaitoa. Varsinkin virheiden toteaminen levystä edellyttää tarkkaa silmää. Työ vaatii myös

Isotooppikuvaus käynnissä. Säteilysvaaran vuoksi kuvaus hoidetaan kauko-ohjauksella. Kuvattavat kappaleet asetettuina säteettäisesti isotoopin ympärille

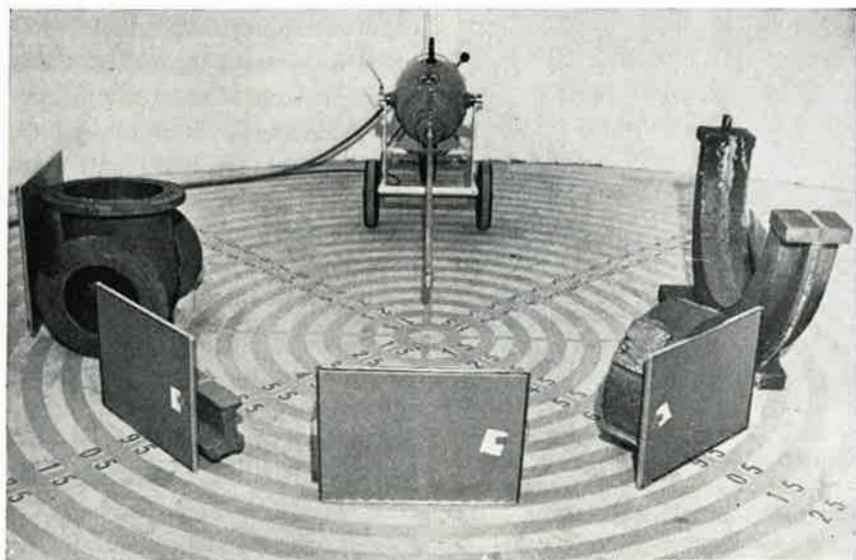

Ins. Erik Mielck (oik.) ja laborantti Gunnar Kultavirta tutkivat levyä näyttölaitteessa. Laitteen päällä kuvattu kappale

huolessuutta, sillä isotoopit ovat väärin käytettyinä terveydelle haitallisia. Kuvaushuoneeseen onkin tämän vuoksi tehty 80 cm vahvuiset betoniseinät. Valotuksen aikana ei henkilökuntaa olekaan paikalla. Kuvaus suoritetaan kauko-ohjatusti. Säteilysuojauslain mukaisesti tarkastetaan konetta käyttävät henkilöt. Heille suoritetaan mm. verentutkimus kaksi kertaa vuodessa. Yleensä pyritään kaikki kuvaukset

suorittamaan varsinaisessa kuvauskammiossa. Vain poikkeustapauksessa se suoritetaan itse valupaikalla. Tämä edellyttää kuitenkin erikoisjärjestelyjä.

Vaikka kyseinen tutkimusmenetelmä on ollut käytössä vasta kolme kuukautta, ovat siitä saadut kokemukset olleet hyviä. Asiakkaille pystytään nyt toimittamaan entistä korkealuokkaisempia ja virheettömiä tuotteita.

Karkkilan uusia kultamitalimiehiä tapaamassa

Kultamitalimies Kaarlo Henellin tavoitimme valimosta hiekanvalmistuslaitokselta, jonka hoitajana hän nykyisin toimii. Tähän hänellä onkin hyvät edellytykset, sillä yli 30 vuoden työ valurina ja kaavaajana on opettanut hänelle valimohiekan valmistamisen salaisuudet.

Mutta palatkaamme Henellin poikavuosiin. Hänen isänsä omisti pienen torpan, jonka väki sai ansionsa

metsätöistä. Kun isä oli sairaalloinen, piti poikien jo aivan nuorina aloittaa työnteko metsässä. Ja syntyi hän sitä jälkeä, kun torpassa oli 10 lasta, joista 6 poikaa. Kaarlokin aloitti työnsä yhtiön metsässä jo 11-vuotiaana, kun vanhempi Otto-veli otti hänet yhtiökumppaniksi paltalleen. Halkomotista saatiin 45 penniä. Tehty paperipuu taas ajettiin yhtiön massatehtaalle. Näin jatkui

Kultamitalimies Kaarlo Henell työskentelee valimon hiekanvalmistuslaitoksella

Oloneuvos Aarne Vahlman ehtii vilkaista sanomalehteäkin kiireittensä keskellä

usean vuoden ajan, mutta sitten alkoi mieli tehdä työpaikkaa, kun Henell löysi morsiamen ja oman kodin perustaminen tuli ajankohtaiseksi. Kun hän tiedusteli työtä valumestari Hartmanilta, olikin asia sillä selvä ja pitkä työpäivä tehtaassa valimossa alkoi v. 1924.

Metsätöitä Kaarlo Henell muistellee kuitenkin vielä. Raskastahan se joskus oli, mutta muuten laatusaa. Kerran alkuaikoina meinasi metsä tehdä tepposet, kun hän ei vielä ollut perillä metsämiehen nikseistä. Hän lähti juoksemaan kaatuvan puun alta puun kaatumissuuntaan,

mutta onneksi sattui juoksija putoamaan tiellään olleeseen kuoppaan, joka nielaisi hänet kaatuvan kuusen rojahtaessa samassa päälle. "Puu meinasi tappaa, mutta maa pelasti", totesi kertojamme.

Mutta on kertoja hyvin viihtynyt valimossakin. Sitä todistavat yli 30 valimovuotta. Entiseen aikaan joutui jokainen kaavaaja valmistamaan oman kaavaushiekkansa. Näin Henellkin. Lankesi siis aivan luonnostaan, että kun ikä ja pieni selkävika rupesivat painamaan, siirtyi hän hiekanvalmistuslaitoksen hoitajan vapaana olevaan paikkaan. Hän onkin kaikkien valureiden tyydytykseksi valmistanut koneellisesti valuhiekkaa jo 7 vuoden ajan. Ensi syksynä hän aikoo kuitenkin luovuttaa työn nuorempiin käsiin, mutta työ ei silti häneltä lopu, sillä omakotitalon tontilla on vielä paljon ahertamista.

Vanhin kultamitalimiehistä, kattilankasaaja Aarne Vahlman siirtyi eläkkeelle 31. 6. 1963. Luulimme, että hänet on helppo tavoittaa omakotitalostaan. Mutta mitä vielä! Hänen elämänsä ei ole lehdenlukua keinutuolissa. Nyt kun säännöllinen työ tehtaalla on loppunut, ovat alkaneet kaikki ne kiireiset työt, joihin aikaisemmin ei ole ollut aikaa. Ahkerana ja taitavana käsistään hän on rakentanut tuttavilleen hiilisuojan. Oman talon kaikki polttopuut on myös hakattu metsästä ja kellari ja puutarha kunnostettu. Joskus jää sentään aikaa sanomalehden lukuunkin ja silloin mekin tavoitimme mitalimiehen.

Vahlman on tehnyt työtä jo nuoresta alkaen. 11-vuotiaana hän oli yhtiön Haapalan tilalla ojia perkaamassa saaden 50 penniä päivässä. 14 ikäisenä hänet 'korotettiin' hevosmieheksi ja seuraavana vuonna hän sai ajettavakseen jo parivaljakon. Maatalouspuolelta hän siirtyi yhtiön metsiin. Hän oli arvioimassa yhtiön metsävaroja ja toimi talvet halko-

Hiekkaruiskuttaja Martti Tallgren vierellään 'avaruuskypärä' puhtaaksi ruiskuttamiaan kaatoaltaita tarkastelemassa

ja tukkitöissä. V. 1929 hän tuli tehtaalle työhön. Hän oli ensin vuoden puhdistamossa hiekkaruiskuttajana, mutta siirtyi sitten kattilaoastolle keskuslämmityskattiloita valmistamaan. Vanhan kokeneen Jalmari Heinosen kanssa syntyi kattila toisensa jälkeen. Oppi-isä oli kuitenkin niin tarkka, että viimeiset kierrokset hän kiristi aina itse. Hänellä kun oli tunto sormissaan ja näin ei mitään vahinkoa päässyt syntymään. Oppihan tuon taidon sitten Vahlmankin, kun yli 30 vuotta tuli kattiloita valmistaneeksi. Näin vakuutti tekijä itse ja niin vakuuttavat varmasti ne tuhannet keskuslämmityskattiloiden omistajat, joiden kattila on valmistunut Vahlmanin taitavien käsien kautta.

Hiekkaruiskuttaja Martti Tallgrenia ei ollut vaikeata löytää emalilaitokselta, mutta sitä vaikeampaa oli tunnistaa hänet. Hän on jo yli 30 vuoden ajan ollut työssään puukeutuneena nykyaikaisen avaruusmiehen asua muistuttavaan pukuun. Ei siis mitään uutta auringon alla. Ja painepukuhan se osittain onkin. Tallgren näet puhdistaa voimakkaalla hiekkasuihkulla valukappaleita, ja ettei hän itse joutuisi sinkoavan suihkun vahingoittamaksi ja saisi pölyä keuhkoihinsa, hän on pukeutunut kyseiseen asuun. Sen huomiota herättävin piirre on avaruuskypärä, jonka lasin läpi sentään tunsimme kultamitalimies Tallgrenin eloiset silmät.

Tallgren aloitti uransa tehtaalla polvenkorkuisena niittomiehenä Karkin tilalla. Niittotyön ohessa puhdistettiin ojanpenkkoja ja talvella tehtiin halkoja. Hänellä oli kotitorpasta oma hevonen lainana, jolla ajoi metsästä puita. Joskus hän pilkkoi myös rimoja ja nosti uppokukkeja. Vuosi 1927 muodostui hänelle merkkivuodeksi sikäli, että silloin alkoi säännöllinen tehdastyö emalilaitoksella, ensin emaliuunin lämmittäjänä ja sittemmin nyky-

sessä toimeensa hiekkaruiskuttajana. Tämä työ on hänen kohdallaan jatkunut yli 30 vuotta.

Tallgrenin iloiset silmät vilkkuvat veitikkamaisesti. Hauskoja tarinoita hänellä on kerrottavana pitkän uransa ajalta. Kerran ollessaan yöllä emalilaitoksella lämmittämässä emaliuunia hän kuuli hiljaista valitusta vierestään. Pimeässä tehdashallissa se kuulosti kammottavalta. Valitus toistui aina, kun hän vähänkin liikahti. Paikallaan ollessaan ja kuunnellessaan tarkkaan vaikenä ääni aivan kuin tarkoitussellisesti. Tallgren ehti jo kerrata mielessään kaikki kummitustarinat, mutta asia sai kyllä sitten luonnollisen selityksen. Hän seisoi suuren lattian tasossa olevan vaa'an päällä. Aina hänen liikahtaessaan vaa'an vivut ja kielet päästivät pimeässä yössä kammottavan valituksen.

Karkin tilalla leikattiin ruista. Ja niin kuin 50 vuotta sitten yleisesti tehtiin, se niitettiin sirpillä. Työ oli hankalaa, sillä ruis oli pahasti laossa. Sadekin uhkasi. Mutta sitten ilmaantui limonaadikori pellolle. Se oli pehtoorin merkki siitä, että työ tehtäisiin urakalla. Ja niin se tehtiin. Illalla oli seuratalossa tanssit. Liistoin Kallelle oli jo pelloilta lähetetty sana, että passaa virittää haitari illaksi. Kalle viritti ja viritti illalla mielensäkin niin iloiseksi, että kulki pitkin seuratalon salia seurustellen kaikkien kauniiden neitosten kanssa. Soitto ei kuitenkaan unohtunut, vaan seurustelun ohessa Kallen haitarista läksivät taitavasti polkat ja muut tanssit. Rukiinleikkuutalkoot päättyivät vasta nousevan auringon ensimmäisten säteiden tirkistäessä ikkunoista sisään.

Tallgrenin työ emalilaitoksella on ollut yksinäisen miehen työtä. Avaruuskypärässä on vaikeaa seurustella. Työ ei ole kuitenkaan tullut yksitoikkoiseksi, sillä yksinäisyydessä on voinut palata muistoissaan vaikkapa muinaisiin talkootansseihin.

Tupakointiraportti

Lainataanpa tällä kertaa toisten tekstiä — tosin asiasta, josta tällä Tehtaanlääkärin palstalla on monesti kirjoitettu. USA:n lääkintöhallituksen juuri julkisuuteen lasketussa tupakointiraportissa puhutaan näin vakavaa kieltä:

- savukkeiden polttaminen lisää 70 % miesten yleistä kuolleisuutta verrattuna ei-tupakoiviin.
 - savukkeiden poltto on keuhkosyövän huomattavin tekijä. Vaara kasvaa suorassa suhteessa tupakoinnin kesto aikaan ja runsauteen nähden ja vähenee tupakoinnin vähentyessä.
 - mahdollisuus sairastua keuhkosyöpään on runsaasti tupakoivilla vähintään 20-kertainen ei-tupakoiviin verrattuna. Piippu- ja siikaarimiehet ovat savukkeen polttajiin nähden huomattavasti edullisemmassa asemassa keuhkosyöpään nähden tilaston valossa.
 - savukkeen poltto on kroonisen keuhkoputkentulehduksen yleisin aiheuttaja USA:ssa.
 - savukkeita polttavat kuolevat yleisemmin sydänveritulppiin ja muihin verenkiertoelinten sairauksiin verrattuna ei-tupakoiviin.
 - savukkeiden polttaminen on merkittävä kurkunpään syövän aiheuttaja.
 - piipun polttaminen on syy-yhteydessä huulisyöpään.
 - tupakointi yleensä on syy-yhteydessä ruokatorven ja virtsarakon syöpiin. Mahasyövän suhteen tilaston antamat tiedot ovat ristiriitaisia.
 - tutkimuksessa ei ole toistaiseksi löydetty todisteita siitä, että ns. suodatinsavukkeet (filtertupakat) vähentäisivät tupakoinnin terveydellä aiheuttamia haittoja.
- Komitea esitti vielä seuraavan ohjepäätelmän raportissaan: savukkeiden polttaminen on USA:ssa siksi tärkeä terveyden uhka, että se vaatii ryhtymistä tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Tietojen käsittelyn suoritti komitea, jonka muodosti 10 Amerikan johtavaa lääkäriä ja tiedemiestä. Tutkimus käsitti 1 123 000 henkilöä. Raporttia valmistettiin tarkoin julkisuudelta varjeltuna 14 kuukautta ja se sisältää yli 150 000 sanaa.

Tehtaanlääkäri

Yhtiön 25-vuotismitalien jako

Kuusankosken tehtaiden ansiomitalin saajat kuvattuna Voikkaan seuratilassa pidetyssä juhlassa

Loppiaisena pidetyissä työnjuhlissa jaettiin 123:lle yhtiöläiselle ansiomitali 25-vuotisesta palveluksesta yhtiössämme. Näistä hopeamitalin saajista oli Kuusankosken tehtaiden palveluksessa olevia 56, hallalaisia 17, juantehtaalaisia 6, högforsilaisia 27, metsäosastolaisia 16, verlalaisia 1 ja haukkasuolaisia 1. Karkkilan juhlassa oli kunniavieraina kolme työntekijää, Aarne Vahlman, Martti Tallgren ja Kaarlo Henell, joille jaettiin kultainen ansiomitali 50-vuotisesta palveluksesta.

KUUSANKOSKEN TEHTAAT

Kuusankosken tehtaiden mitalijuhlaa vietettiin tällä kertaa Voikkaan seuratilassa, jonka sali oli kauniisti koristettu. Yhtiön toimitusjohtaja, vuorineuvos K. E. Ekholm toivotti ansiomitalien saajat ja heidän puolisonsa tervetulleiksi. Puheessaan hän mainitsi, että kaikkiaan on tähän mennessä nyt jaettavat mitalit mukaan luettuna 3 927 yhtiöläistä saanut 25-vuotisansiomitalin vuodesta 1947 lähtien, jolloin yhtiön ansiomitali perustettiin. Puhuja jatkoi:

— Tämä luku osoittaa, että 25-vuotisansiomitalin saaminen yhtiömme piirissä ei ole suinkaan harvinaista. Mutta juuri tämä seikka tuottaa minulle monin verroin enemmän iloa kuin että joutuisin ojentamaan mitalin vain harvoille. Ansiomitalin saajien suuri lukumäärä on mitä vakuuttavimpina osoituksena siitä, että palvelussuhteet muodostuvat yhtiössämme pitkäaikaisiksi ja vakiintuneiksi. Tahdon jälleen tällä kertaa niin kuin useasti aikaisemminkin näissä loppiaisjuhlissamme todeta, että teidän ansiomitalin saajien keski-ikä on tuskin viittäkymmentä vuotta. Tämä merkitsee sitä, että te olette tulleet nuorina yhtiömme palvelukseen. Useille teistä Kymmin Osakeyhtiö on ensimmäinen ja ainoa työnantaja.

— Yhtiön menestyksellisen toiminnan kannalta tällaiset pitkäaikaiset työsuhteet ovat mitä suurimmoista asia. Monet vaikeudet astuivat tiellemme, jos tehtaittemme henkilökunnan vaihtuvuus olisi suuri. Nyt sen sijaan lukuisat tehdastyöhön liittyvät ja sitä palvelevat ammattitehtävät opitaan perusteellisesti ja myös yhtiön antama ammattikoulutus

koituu omien tehtaiden hyväksi. Pitkäaikainen palvelussuhde on omiaan kasvattamaan myös vastuuntuntoa ja lujittamaan molemminpuolista luottamusta.

— Toivottavasti olen oikeassa, kun uskon näiden yhtiöläisvuosien antaneen myös teille jotakin pysyvää ja arvokasta. Yhteiskunnassammehan on kullakin vapaus ja oikeus etsiä paikkaa auringossa — jos niin voisi sanoa. Tietenkin työmarkkinoilla kulloinkin vallitsevat olosuhteet asettavat omat rajoituksensa, mutta valinnan varaa ja mahdollisuuksia joka tapauksessa on aina tarjona. Te olette palvelleet yhtiössämme jo neljännesvuosisadan, joten teidän valintanne ja teidän osanne liittyy kiinteästi yhtiöömme ja sen vaiheisiin. Tärkeintä on teille tietenkin ollut jokapäiväisen ansion hankkiminen, mutta varmaan työ on myös monin tavoin antanut elämällemme sisältöä. Epäilemättä annatte arvoa niille monille siteille ja suhteille, joita toisaalta teidän ja toisaalta työpaikkanne, työtoverienne, esimiestenne ja oman osastonne välille on kasvanut ja muodostunut.

— 25 vuotta on ihmisen elämässä

suhteellisen pitkä aika. Teidän kohdallaan kulunut neljännesvuosisata on ollut kaikkein merkittävin ajanjakso, koska se on sattunut parhaaseen ikäkauteen, jolloin ihminen on voimissaan ja parhaassa työkuunnossaan, jolloin hän luo omalle elämälleen vankan perustan ja jolloin hän useissa tapauksissa on jo ennättänyt kasvattaa toisen sukupolven jopa aikuiseksi saakka.

— Työn ja kodin rinnalla on syntynyt ja kehittynyt lukemattomia siteitä myös kotiseutuun ja yhteiskuntaan. Tämä kotiseutu, tehtaittemme kasvattama kauppalala, on käynyt teille läheiseksi. Useille teistä se on samalla synnyinseutu, joten te olette jo lapsuudestanne saakka tunteneet sen omaksenne.

— Samalla kun tehtaamme ovat laajentuneet ja nykyaikaistuneet, tämä seutukin on suuresti muuttunut edukseen. Siitä on tullut elinvoimainen kauppalala, jonka menestyminen ja vaurastuminen herättää meissä kaikissa suurta mielihyvää. Te olette omalta osaltanne olleet mukana tässä rakennustyössä. Tahdon tämän tuoda esiin korostaakseni, että työn siunauksellisuus heijastuu monin tavoin työpaikallanne ja kotinne piiristä myös ulospäin kokonaisuuden, kotiseutunne ja koko maamme ja kansamme hyväksi.

Lopuksi puhuja esitti ansiomitalin saajille yhtiön ja omasta puolestaan parhaat kiitokset tähänastisesta uskollisesta palveluksesta ja toivoi 25 vuoden aikana

kehittyneiden läheisten suhteiden yhä edelleen lujittuvan.

Tämän jälkeen vuorineuvos Ekholm yhdessä vuorineuvoksetar Clara Ekholmin kanssa ja konttoripäällikkö Torsten Nylundin sekä terveysisär Annikki Kouhian avustamina suorittivat ansiomitalien jaon. Kuusankoskelaisten lisäksi ojennettiin tässä tilaisuudessa ansiomitali myös yhdelle metsäosastolaiselle ja yhdelle haukkasuolaiselle.

Musiikista juhlassa huolehtivat Kuusankosken Orkesteri maisteri Veikko Talven ja Voikkaan Mieslaulu opettaja Paavo Laurikaisen johtamana. Juhla päättyi kahvitarjoiluun ja yhteisesti laulettuun 'Kansalaismarssiin'.

25-vuotisansiomitalin saivat tilaisuudessa seuraavat yhtiöläiset:

Kymintehtaalta: Olov Hixén pääkonttorilta; Botho Estlander, Kaarlo Huhtanen, Antti Jaakkola, Elsa Jokimäki, Margit Koponen, Veikko Lahtinen, Edit Nurmi, Ensio Ojonen ja Martti Siren paperitehtaalta; Lauri Kalliola, Tapio Koskinen, Paavo Pajari, Veikko Penttilä, Pauli Saksa, Juho Suominen ja Kauko Takala selluloosatehtaalta; Eino Söderström ja Osmo Talastie klooritehtaalta; Lauri Inkilä ja Bertta Joukanen sähköosastolta; Jaakko Frilander, Eino Jaatinen, Martti Lassila, Pauli Liikanen, Erkki Lindroos ja Aimo Moisio korjauspajalta; Unto Immonen, Vilho Kallio, Toimi Kontula, Mauno Korpinen, Toivo Lahtinen, Reino Lampila, Veikko Miik-

Vuorineuvos K. E. Ekholm puhui juhlassa 25 vuotta yhtiötä palvelleille

kulainen, Uuno Parviainen ja Onni Vesterinen rakennusosastolta; Arvo Joutjärvi, Taisto Nissilä ja Eino Perätalo kuljetusosastolta; Jaakko Tommola teknilliseltä osastolta; Aune Kosonen, Eero Laitinen, Tapio Lehtonen, Eino Räikkönen ja Veikko Vathén talousosastolta; Vieno Kempainen ja Vilma Siro päälaboratoriosta.

Voikkaalta: Viljo Penttilä ja Erkki Simola paperitehtaalta; Aatos Spolander puuhiomolta; Lauri Hasu, Lauri Koskinen ja Ilmari Ylönen karbiditehtaalta; Irja Markkanen ja Olavi Syrjälahti rakennusosastolta; Erik Roitto kuljetusosastolta.

Haukkasuolta: Kauko Seppäläinen.

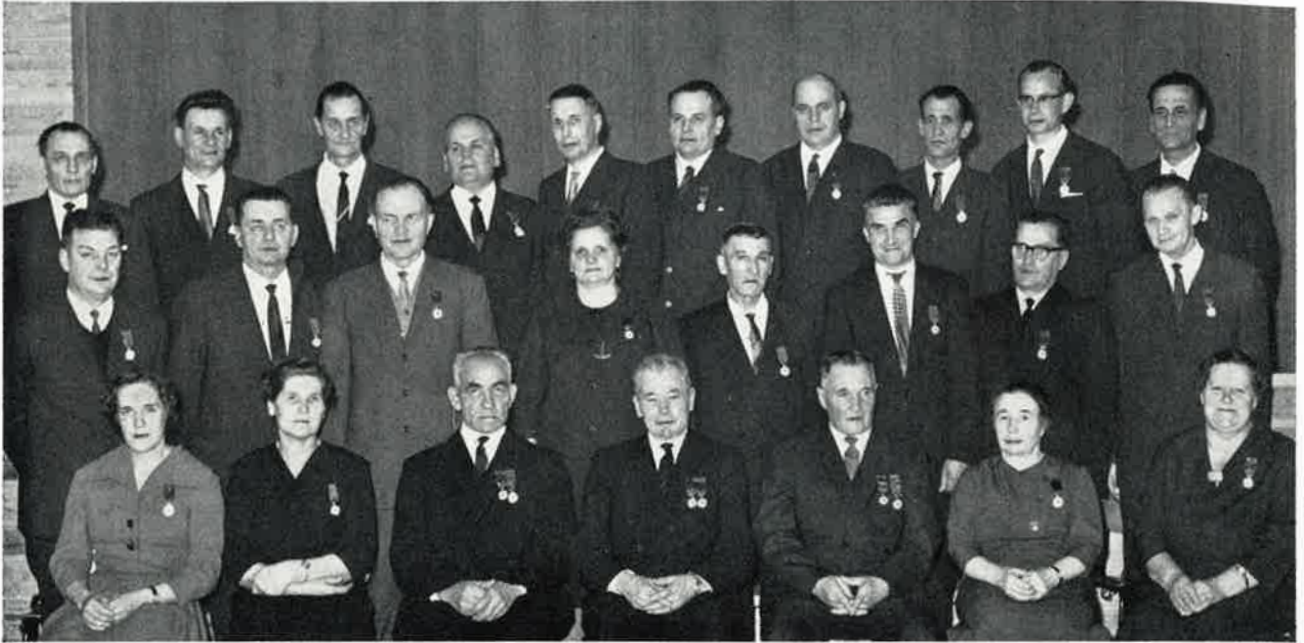
Metsäosastolta: Sten Furu-hjelm.

HÖGFORSIN TEHTAAT

Högforsin Tehtaalla Karkkilassa jaettiin 50-vuotisansiomitali kolmelle ja 25-vuotisansiomitali 25:lle yhtiöläiselle. Juhlatilaisuus pidettiin tehtaan seuratalossa loppiaisena. Isännöitsijä C. J. Cedercrutz puhui ansiomitalien saajille mainiten mm. tämänvuotisen ansiomitalien jakotilaisuuden olevan tavallista juhlavamman, koska kolmelle 50 vuotta yhtiötä palvelleelle henkilölle, Aarne Vahlmannille, Martti Tallgrenille ja Kaarlo Henellille, ojennetaan mitali tunnustuksena pitkäaikaisesta ja uskollisesta palveluksesta. Myös 25-vuotis-

Vuorineuvoksetar Clara Ekholm kiinnittämässä ansiomitalia selluloosankeittäjä Tapio Koskisen rintapieleen

ansiomitalien saajia oli tällä kertaa enemmän kuin koskaan aikaisemmin.

Sen jälkeen isännöitsijä Cedercreutz puhui maamme teollisuuden kehityksestä mainiten viimeisten 10 vuoden olleen jatkuvaa nousukautta, joskin suhdanteiden vaihtelu on vuoroin kiihdyttänyt vuoroin hidastanut kehitystä. Kaikesta päätellen on jälleen tulemassa uusi nousukausi. Tämä suhdanteiden muuttuminen parempaan päin on koko maailmelle ilahduttava ilmiö. Se ei kuitenkaan koidu kaikkien tuotantoaarojen hyväksi. Esimerkiksi rakennustoiminnan elpymisestä ei ole vielä varmoja merkkejä. Kuten tunnettua Högforsin tehtaat ovat ratkaisevasti riippuvaisia rakennustoiminnasta, jonka on todettu kulkevan puolisen vuotta yleisistä suhdannevaihteluista jäljessä. Niin ollen ratkaiseva käänne parempaan päin tässä suhteessa olisi odotettavissa vasta tämän vuoden toisella puoliskolla. Högforsin tehtaat tulevat kuitenkin tekemään parhaansa tuotteittensa markkinoimisessa supistuvankin kysynnän puitteissa.

Lopuksi hän lausui tunnustuksen sanoja pitkäaikaisesti palvelleille työntekijöille kiittäen heitä tuloksellisesta työpanoksesta tehtaan menestyksen hyväksi.

Rva Eva Cedercreutz jakoi ansiomitalit 50 vuotta palvelleille Aarne Vahlmanille, Martti Tallgrenille ja Kaarlo Henellille sekä seuraaville 25 vuotta palvelleille: Reino Aaltonen, Olavi Eloharju, Arvi Helander, Lauri Helenius, Eino Johansson, Hilma Juhola, Sulo Jyräsalo, Arvo Lehtoranta, Sigrid Leino, Lauri Lind-

roos, Maire Niemelä, Niilo Nikander, Tuure Ojanen, Sulo Palm, Kaino Palmroos, Toivo Sohlman, Viljo Suominen, Teodor Suontausta, Mikko Uusitalo, Rainer Varalahti, Maire Vesanen, Valio Virta, Aarne Väli-Klemelä ja Elli Väre Karkkilan tehtaalta sekä Toivo Leino Hyvinkään—Karkkilan Rautatieltä.

Högforsin Salon tehtaan pääkonttorin kokoushuoneeseen oli järjestetty juhlatilaisuus, jossa kaksi Salon tehtaan työntekijää sai 25-vuotisansiomitalin. Ins. Rauno Renko puhui pitkäaikaisesti yhtiötä palvelleille työntekijöille, Jaakko Lepävuorelle ja Eino Virtaselle, kiittäen heitä uskollisesta palveluksesta. Rva Leena Renko kiinnitti mitalit heidän rintansa. Tilaisuuden päätteeksi nautittiin kahvipöydän antimista.

METSÄOSASTO

Metsäosaston hoitoalueissa jaettiin vuoden alussa ansiomitalit 16:lle 25 vuotta palvelleelle.

Päijänteen hoitoalueessa saivat ansiomitalin Irja Peltomaa, Väinö Söderberg, Aatto Toivonen, Toivo Viinikainen ja Albin Venäläinen. Ansiomitalit ojensi aluemetsänhoitaja Olli Pesonius mitalien saajille järjestetyssä kahvitilaisuudessa.

Kymen hoitoalueessa sai Antti Jurkko 25-vuotismitalin, jonka hänelle ojensi piiriesimies Pekka Takkala. Tilaisuudessa olivat läsnä myös Taavetin hoitopiirin piirityönjohtajat.

Ansioimitalin saaneita högforsilaisia. Eturivissä 'kultamitalimiehet' Kaarlo Henell (vas.), Martti Tallgren ja Aarne Vahlman

Rva Eva Cedercreutz kiinnittämässä 50-vuotismitalia Kaarlo Henellin rintaan. Oik. isännöitsijä C. J. Cedercreutz

Kuopiossa järjestetyssä ansiomitaliën jakotilaisuudessa saivat mitalin Veikko Oinonen Saimaan hoitoalueelta, Lempi Ollila ja Heikki Malinen Savon hoitoalueelta sekä Kalle Lappi Kuopion hoitoalueelta. Tilaisuudessa olivat läsnä ylimetsänhoitaja Topi Heikkerö, aluemetsänhoitajat Kaarlo Niskanen ja Jaakko Hintikka, konttoripäällikkö Gustaf Husman ja piiriesimiehet Leevi Leskelä ja Vilho Korhonen.

Sippolan Metsäkoulun johtaja, metsänhoitaja Eric Appelroth ojensi 25-vuotismitalin Eino Ryöpylle ja Aukusti Rämälle kotonaan järjestämässään juhlatilaisuudessa, jossa oli läsnä myös koulun opettaja ja hoitopiirin työnjohtaja.

Kouvolan hoitoalueen aluemetsänhoitaja Sten Furuhjelm sai 25-vuotisansiomitalin Kuusankosken tehtaiden mitalien jakotilaisuudessa ja Toivo Anttonen, Jalmari Hartikainen sekä Paavo Pirinen Juantehtaan hoitoalueelta saivat mitalin Juantehtaan mitalienjakotilaisuudessa.

JUANTEHDAS

Loppiaisena jaettiin perinteellistä tapaa noudattaen yhtiön 25-vuotisansiomitalit Juantehtaan virkamieskerholla kuudelle tehtaan palveluksessa olevalle ja kolmelle metsäosaston työntekijälle. Dipl.ins. L. Timgren piti tilaisuuden alussa puheen pitkäaikaisesti palvelulle kiittäen heitä rehellisesti ja ahkerasti suoritetusta työstä ja henkilökohtaisen panoksen antamisesta yhteisen päämäärän saavuttamiseksi. Ulkonaaisena merkkinä annettava ansiomitali uskollisesta palveluksesta korostakoon sitä tyytyväisyyden tunnetta, jota hyvin suoritettu työ tekijälleen tuottaa. Puheen jälkeen rva Annele Timgren kiinnitti ansiomitalit 25 vuotta palvelleiden rintaan.

25-vuotisansiomitalin saivat Martti Heikkinen, Toivo A. Hiltunen, Lasse Kalske, Soini Rissanen, Matti Savolainen ja Martti Tossavainen.

Tämän jälkeen aluemetsänhoitaja Leif Andersen jakoi metsäosaston Juantehtaan hoitoalueella 25 vuotta palvelleille työntekijöille mitalit. Rva Timgren kiinnitti mitalin Toivo Anttonen, Jalmari Hartikaisen ja Paavo Pirisen rintaan.

Ansiomitalien jakoa seuranneen kahvitilaisuuden aikana mestari Lasse Kalske esitti ansiomitalien saajien puolesta kiitokset yhtiölle ja tehtaan johdolle.

25 vuotta
yhtiötämme
palvelleita
juantehtaalaisia
mitalimiehiä

VERLAN TEHDAS

Verlan tehtaalla sai 25-vuotisansiomitalin Sylvia Laine. Dipl.ins. Nils Lindblomin kotiin oli järjestetty kahvitilaisuus, jolloin ins. Lindblom puhui ansiomitalin saajalle kiittäen häntä uskollisesta palveluksesta yhtiössämme. Rva Märtha Lindblom kiinnitti mitalin Sylvia Laineen rintaan. Tilaisuuden päätteeksi nautittiin kahvipöydän antimista.

Nti Hillervo Hillo vastaanottamassa mitalia ja kunniakirjaa isännöitsijä Börje Carlsonilta. Takana rva Inga Carlson

HALLAN TEHTAAT

Hallassa sai hopeisen ansiomitalin 17 yhtiöläistä Hallan kerholla loppiaisena järjestetyssä juhlassa. Isännöitsijä Börje Carlson lausui tunnustuksen sanoja pitkän ja vakaan työsuhteen merkityksestä ja jakoi kunniakirjat rouva Inga Carlsonin kiinnittäessä ansiomitalit kunniavieraiden rintaan. Mieskvartetti lauloi

Hallalaisia mitalin saajia

kanttoriurkuri Paavo Jyttilän johdolla muutamia lauluja ja kahvipöydän äärellä viivähdettiin seurustelun merkeissä. Sähköasentaja Mauri Tani lausui kiitokset mitalinsaajien puolesta.

25-vuotisansiomitalin saivat seuraavat: Gösta Andersen, Katri Forsman, Hillervo Hillo, Elin Hiltunen, Toivo Hokkanen, Oiva Laakso, Väinö Mäkinen, Oiva Palmu, Yrjö Parkko, Paavo Perkiönmäki, Ingrid Piskonen, Aarno Pohjola, Taito Sipilä, Mauri Tani, Aili Tiuhonen, Hilja Veini ja Hilka Viik.

Keskuskauppakamarin ansiomerkki kamreeri Jussi Veronalle

Avustuskassan hallituksen kokouksessa 18. 12. luovutettiin avustuskassan hoitajalle, kamreeri Jussi Veronalle Keskuskauppakamarin myöntämä 25-vuotisansiomerkki. Kassan hallituksen puheenjohtaja Armas Töyriluoma kiitti häntä pitkäaikaisesta ja hyvin suoritetusta työstä Avustuskassan palveluksessa ja nti Anja Himanen kiinnitti merkin kamreeri Veronan rintapieleen. Mainittakoon, että ennen Avustuskassan palvelukseen siirtymistään kamreeri Verona

oli ollut yhtiömme palveluksessa 19 vuotta.

Esiviivaaja Lauri Lahtiselle yhtiön 50-vuotisansiomitali

Tammikuun 19 päivänä esiviivaaja Lauri Lahtinen Kymin paperitehtaalta tuli palvelleeksi yhtiötämme 50 vuotta. Hänen kunniaukseen järjestetyssä juhlatilaisuudessa yhtiön kiitokset ansiotunelle yhtiöläiselle ja kyyvykkäälle kun-

nallismiehelle esitti isännöitsijä Curt Cedercreutz kiinnittäen yhtiön kultaisen ansiomitalin hänen rintapieleensä. Rva Signe Lahtiselle ojennettiin kukkia. Lauri Lahtinen, joka samana päivänä siirtyi eläkkeelle, kiitti puheessaan häneen kohdistuneesta huomaavaisuudesta. Tilaisuudessa olivat läsnä myös yhtiön hallinnollinen päällikkö L. Räihä, Kymin paperitehtaan teknillinen johtaja Botho Estlander, salimestari Leo Yrjölä ja sosiaalipäällikkö Åke Launikari.

Pitkäaikaisesti palvelleita

KUUSANKOSKEN TEHTAAT

ANTTI TUOMINEN

hitsaaja Kymin korjauspajalta tulee 18. 4. olleeksi 45 vuotta yhtiön palve-

luksessa. Hän on syntynyt Jaalassa 20. 4. 1901 ja tuli yhtiön palvelukseen v. 1916 Kymin rakennusosastolle. Työskenneltyään useilla osastoilla hän siirtyi v. 1922 Kymin korjauspajalle.

ARVI NYBERG

konttoristi myyntiosastolta tulee 28. 2. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Uuraan Esisaassa 16. 2. 1905. Käytyään 5 luokkaa Vii-

purin Suomalaista lyseota ja suoritetuaan kauppakoulun kurssin Viipurissa hän työskenteli ensin puolisen vuotta harjoittelijana Suursaaren sahalla Pölkkelässä ja sen jälkeen vv. 1922—1924 konttoristina puutavarain välityslieki Esisaari Oy:ssä Uuraassa. Sieltä hän siirtyi Läskelä Oy:n palvelukseen laivauspäällikön apulaiseksi Uuraan laivauskonttoriin työskennellen myös muutamina talvina yhtiön sahan konttorissa Läs-

Antti Tuominen

Arvi Nyberg

Sture Hansen

Vilho Kosonen

kelässä. V:sta 1931 lähtien hän toimi yhtiön pääkonttorissa Läskelässä lähetysosaston päällikön apulaisena talvisotaan saakka. Sodan päätyttyä hän tuli Kuusankoskelle ja työskenteli yhtiömme voimalaitosrakennuksen kirjantähtäjänä, kunnes v. 1945 siirtyi nykyiseen toimeensa myyntiosastolle.

STURE HANSEN

dipl.ins. Voikkaan selluloosatehtaalta tulee 3. 3. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Maarianhaminassa, jossa tuli ylioppilaaksi v. 1918. Tämän jälkeen hän jatkoi opintojaan Åbo Akademiassa valmistuen dipl.insinööriksi v. 1923. Toimittuaan lyhyen aikaa harjoittelijana Varkauden selluloosatehtaalla hän tuli v. 1924 Kymin Osakeyhtiön palvelukseen Voikkaan selluloosatehtaalle. Tässä tehtaassa hän onkin suorittanut pitkän ja ansiokkaan päivätyön. V. 1944 selluloosatehtaan toiminnan keskeytyessä hän siirtyi puoleksi vuodeksi klooritehtaan sivutuotososaston käyttöinsinööriksi ja tämän jälkeen karbiditehtaan insinööriksi, kunnes v:n 1946 alussa siirtyi jälleen Voikkaan selluloosatehtaalle. Rehtinä ja oikeudenmukaisena insinöörinä hän on nauttinut

Toivo Niemi

suurta arvonantoa ja kunnioitusta alaisensa keskuudessa. Hänen harrastuksistaan mainittakoon filatelia, purjehdus ja kalastus. Nuorempana hän oli innokkaasti mukana partiotoiminnassa.

VILHO KOSONEN

kalanterinkäyttäjänä Kymin paperitehtaalta tulee 19. 3. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Iitissä 3. 9. 1902. Hän tuli yhtiön palvelukseen ensimmäisen kerran v. 1914 Kuusaan rakennusosastolle. V. 1921 hän tuli Kymin paperitehtaan palvelukseen viivauskoneelle ja siirtyi v. 1924 kiillostuskalanterille.

TOIVO NIEMI

voitelija Voikkaan paperitehtaalta tulee 20. 3. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Jaalassa 1. 6. 1909. Verlan tehtaan palvelukseen hän tuli v. 1924 ja työskenteli siellä 31 vuotta eri ammateissa mm. hiojana, pakkaajana, autonkuljettajana ja voitelijana. V. 1955 hän siirtyi voitelijaksi Voikkaan puuhiomolle. Oltuaan välillä puolitoista vuotta Voikkaan rakennusosastolla, hän tuli v. 1961 nykyiseen tehtäväänsä.

Paavo Rantala

PAAVO RANTALA

rotatiokoneen apumies Kymin paperitehtaalta tulee 29. 3. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Iitissä 25. 1. 1907. Hän tuli yhtiön palvelukseen Kuusaan rakennusosastolle v. 1920. Kymin paperitehtaalle hän siirtyi v. 1928.

KEIJO FLÖJT

piirtäjä teknilliseltä osastolta tulee 4. 4. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Kalvolassa 23. 2. 1909. Hän tuli yhtiön palvelukseen rakennusosastolle v. 1922. Kopiopojaksi piirustuskonttoriin hän tuli v. 1925 ja ryhtyi saman vuoden syksyllä harjoittelemaan piirtämistä. V. 1928 hän siirtyi korjauspajalle. Vv. 1929—1932 hän opiskeli Helsingin Teknillisen koulun konerakennusosastolla. V:sta 1932 lähtien hän on ollut Kymin piirustuskonttorin palveluksessa. Hänen huomattavimpia piirustustöitään ovat yankee-koneet, Kuusaan selluloosatehtaan modernisointi, sodan jälkeinen jatkuvaan massanvalmistusjärjestelmään siirtyminen ja kaikkien paperikoneiden modernisointi sekä Voikkaan massanjakojärjestelmä.

Keijo Flöjt

Bruno Fredriksson

Aaro Björnman

August Laari

Vihtori Laine

Aarne Stadi

METSÄOSASTO

BRUNO FREDRIKSSON

virkailla pääkonttorin metsäosastolta tulee 14. 3. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Helsingissä 28. 6. 1902. Käytyään Helsingissä kauppakoulun ja oltuaan kolmisen vuotta eri toimimien palveluksessa hän tuli metsäosaston palvelukseen Kuusankoskelle.

HALLAN TEHTAAT

EVERT MALIN

korjausmies sahalta tulee 6. 3. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt litissä 8. 6. 1901. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensi kerran selluloosatehtaalle v. 1924. Sahalle hän siirtyi korjausmieheksi v. 1941 työskennellen siellä edelleen.

AARO BJÖRNMAN

tukkityömiäs tukkiosastolta tulee 15. 3. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Sysmässä 2. 7. 1906. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensi kerran tukkiosastolle uittajaksi v. 1922. Oltuaan

1. 7. 1962—18. 8. 1963 välisen ajan pääkonttorin vahtimestarina hän siirtyi jälleen tukkiosastolle.

KUUSANKOSKEN TEHTAAT

AUGUST LAARI

maalari talousosastolta täyttää 60 vuotta 12. 3. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensimmäisen kerran v. 1920. Hän on työskennellyt maalarina rakennus- ja talousosastoilla. Vapaa-ajan harrastuksena kalastus.

VIHTORI LAINE

I. valkaisu Kymin selluloosatehtaalta täyttää 60 vuotta 17. 4. Hän on syntynyt Elimäellä ja tuli yhtiön palvelukseen ensimmäisen kerran v. 1923. Työskennellytään mm. höyryosastolla, rakennusosastolla ja talousosastolla hän siirtyi v. 1934 Kymin selluloosatehtaalle, jossa hän edelleenkin työskentelee val-

kaisuosastolla I. valkaisuajana. Harrastuksista mainittakoon oman talon korjaus- ja kunnostustyöt.

AARNE STADIG

ylimestari klooritehtaalta täyttää 60 vuotta 22. 4. Hän on syntynyt Ristiinassa. Yhtiön palvelukseen Kuusaan rakennusosastolle hän tuli v. 1920. Harjoittelijaksi Kymin selluloosatehtaalle hän siirtyi v. 1922. Selluloosatehtaan vuoromestariksi hänet nimitettiin v. 1925. V. 1927, jolloin uusi klooritehdas rakennettiin, hän siirtyi sinne päivämestariksi ja toimii nykyisin ylimestarina. Pitkäaikaisen kokemuksensa ja esimerkillisen sisunsa ansiosta hänet täydellä syyllä luetaan ei ainoastaan oman piirimme, vaan koko maan ansioituneimpiin klooriveteraaneihin. On ihmeteltävää, että usein pitkänkin työpäivän jälkeen hänen voimansa ovat riittäneet omakotitalon rakentamiseen ja viimeistelyyn viime vuosien aikana. Hänen harrastuksiinsa kuuluu myös teknillisen kirjallisuuden tutkiminen.

VÄINÖ PULSA

levyseppä Kymin korjauspajalta täyttää 60 vuotta 22. 4.

Väinö Palsa

Lilja Nieminen

Sulo Kivistö

Matti Kojo

Eino Moberg

Frans Pietikäinen

LILJA NIEMINEN

ulkosiivooja kuljetusosastolta täyttää 50 vuotta 27. 2. Hän on syntynyt Valkealassa ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1947.

ARVO MOUHU

kirvesmies hiomakivitehdas Sammosta täyttää 50 vuotta 2. 3. Hän on syntynyt Viipurissa, mutta muutti jo pienenä poikana Voikkaalle. Täytettyään 17 vuotta hän tuli silloisen Sampo Oy:n palvelukseen ja onkin yli 32 vuotta talossa olleena vanhin 'sampolainen'. Työskennellyään betonimiehenä ja talonmiehenä hän v:sta 1956 lähtien on työskennellyt kivimuotteja valmistavana kirvesmiehenä. Moottoriveneiden teko ja kalastus ovat mieluisimmat vapaa-ajan harrastukset.

TYYNE VANHALAKKA

siivooja klooritehtaalta täyttää 50 vuotta 9. 3.

SULO KIVISTÖ

traktorin kuljettaja Voikkaan rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 25. 3. Hän on syntynyt Savitaipaleella ja tuli yh-

tiön palvelukseen v. 1939 Hevosojan maatilalle. Työskennellyään useita vuosia Verlan tehtaalla autonkuljettajana hän v. 1959 siirtyi Voikkaan rakennusosastolle.

HELVI TAMMILEHTO

rakennustyöntekijä Voikkaan rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 30. 3. Hän on syntynyt Iitissä. Yhtiöimme palvelukseen hän tuli v. 1946 Voikkaan puuhiomolle. Työskennellyään paperi- ja selluloosatehtailla hän siirtyi v. 1954 nykyiselle osastolleen.

MATTI KOJO

kirvesmies Voikkaan rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 7. 4. Hän on syntynyt Jaakkimassa. Yhtiöimme palvelukseen hän tuli v. 1950 Verlan tehtaalle siirtyen v. 1954 Voikkaan rakennusosastolle.

ERKKI PERÄTALO

purkaja kuljetusosastolta täyttää 50 vuotta 20. 4. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiön palvelukseen Kymin ulkotyöosastolle hän tuli v. 1928. Muutaman kuukauden poissaolon jälkeen hän tuli uudelleen yhtiön palvelukseen

ja oli vv. 1929—1945 erilaisissa töissä Kuusaan selluloosatehtaalla, Kymin selluloosatehtaalla, Kuusaan voimalaitoksella sekä Haukkasuolla. Lyhyen katkon jälkeen hän tuli v. 1945 purkajaksi Kymin ulkotyöosastolle, nykyiselle kuljetusosastolle, jossa hän edelleen työskentelee.

EINO MOBERG

rullapakkaaja Kymin paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 21. 4. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiön palvelukseen Verlan tehtaalla rakennusosastolle hän tuli v. 1930. Kymin rakennusosastolle hän siirtyi v. 1943 ja paperitehtaalle v. 1951. Harrastuksista mainittakoon metsästys. Hän on ollut mukana Kennel-liiton toiminnassa pitkäkän ajan.

HALLAN TEHTAAT

HELENA HUOVINEN

kimpien kuormaaja sahalta täyttää 60 vuotta 19. 2. Hän on syntynyt Kuusjärvellä. Hän tuli yhtiön palvelukseen selluloosatehtaalle v. 1940, josta siirtyi jalostustehtaalle samana vuonna. V. 1952 hän siirtyi ulkotyöosastolle ja v. 1954 sahalle nykyiseen tehtäväänsä kimpienkuormaajaksi.

Tauno O. Parviainen

Uno Malmberg

Tuomas Nummila

Väinö Lehto

Onni Leppänen

Reino Aaltonen

Sten Furuholm

OLLI ARVILOMMI

vartija täyttää 60 vuotta 27. 2. Hän on syntynyt Vehkalahdella. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensi kerran v. 1920 laivan kansimieheksi. V. 1926 hän tuli lotjamieheksi lautatarhalle, josta siirtyi laivaan kansimieheksi v. 1939 ja kapteeniksi v. 1942. Nykyiseen työhönsä vartijaksi hän siirtyi v. 1954.

KERTTU SORVARI

maalarin apulainen täyttää 60 vuotta 6. 3. Hän on syntynyt Kymissä. Tultuaan yhtiön palvelukseen v. 1947 rakennusosastolle maalarin apulaiseksi hän on palvellut siellä yhtäjaksoisesti.

JUANTEHDAS

FRANS PIETIKÄINEN

betonimies täyttää 60 vuotta 2. 4. Hän on syntynyt Ala-Torniolla. Nuorukaisena hän muutti vanhempineen Juankoskelle. Aluksi hän oli metsäosaston palveluksessa, mutta työskenteli myös tehtaassa enimmäkseen kesäisin vv. 1920—1939. V:sta 1939 alkaen hän on ollut yhtäjaksoisesti tehtaan palveluksessa sahalla, puuhiomossa ja rakennusosastolla. Kunnallisissa luottamustoimissa hän on ollut mukana kansanhuoltolautakunnassa

ja Juantehtaan kansakoulun johtokunnassa 15 vuotta, mistä ajasta puheenjohtajana vuoden.

MIMMI TASKINEN

työntekijäin kerhon vahtimestari täyttää 60 vuotta 9. 4. Hän on syntynyt Nilsiässä. Tehtaan palveluksessa hän on ollut useaan otteeseen v:sta 1922 lähtien. Hän työskenteli aluksi virkamieskerholla talousapulaisena viisi vuotta, sen jälkeen eri työosastoilla ja v:sta 1960 hän on ollut nykyisessä toimessaan.

TAUNO O. PARVIAINEN

kirvesmies täyttää 50 vuotta 23. 3. Hän on syntynyt Juankoskella maanviljelijän poikana ja työskenteli nuorukaisena kotitiloillaan Juankosken kunnan Kellolahden ja Kapeasalmen tiloilla. Myöhemmin hän ryhtyi kotitöittensä ohella tekemään kirvesmiehen töitä ja tuli v. 1945 tehtaan palvelukseen rakennusosastolle kirvesmieheksi. Hän kuuluu Juankosken kunnan kunnalliskodin johtokuntaan. Aikaisemmin hän kuului kunnan työasiaintoimikuntaan toimien osan ajasta varapuheenjohtajana. Hän on kuulunut Juankosken Osuusliikkeen Valkeislammin myymälän myymälätoimikun-

taan. Vapaa-ajan harrastuksista mainittakoon kalastus ja työt omakotitalon piirissä.

HÖGFORSIN TEHTAAT

UNO MALMBERG

Lahden ja Heinolan tehtaan isännöitsijä täyttää 60 vuotta 22. 2. Hän on syntynyt Hammarlandissa. Nuorukaisena hän lähti kokeilemaan merimiehen ammattia, mutta palasi kuitenkin lyhyehkön ajan kuluttua kotimaahan ja ryhtyi jatkamaan opintojaan. V. 1928 hän valmistui insinööriksi ja meni Viipurin Putkityö Oy:n palvelukseen suunnittelijaksi. V. 1931 hänet nimitettiin yhtiön johtajaksi, mitä tointa hän hoiti talvisotaan saakka. 15. 7. 1940 hänet nimitettiin Lahden Putki ja Kone Oy:n johtajaksi. Yhtiön siirryttyä saman vuoden lopulla Kymen Osakeyhtiön omistukseen hän jäi edelleen sen palvelukseen. Viimeisten kymmenen vuoden aikana hän on toiminut myös Heinolan tehtaan isännöitsijänä.

HILDA VÄHÄLAMPI

siivooja emalilaitokselta täyttää 60 vuotta 4. 4. Hän on syntynyt Kalvolassa. Tehtaan työhön hän tuli v. 1946. Oltuaan välillä pariinkin otteeseen poissa työstä hän tuli 20. 8. 1962 nykyiseen toimeensa emalilaitoksen siivoojaksi.

TUOMAS NUMMILA

työnjohtaja Heinolan tehtaalta täytti 50 vuotta 21. 12. Hän on syntynyt Turussa. Tehtaan palvelukseen liesiosaston työnjohtajaksi hän tuli v. 1958.

VÄINÖ LEHTO

emalipolttaja emalilaitokselta täyttää 50 vuotta 25. 2. Hän on syntynyt Ul. Pyhäjärvellä. Tehtaan työhön hän tuli ra-

Pentti Kankkunen

Pekka Pyykönen

kennusosastolle v. 1932. Toimittuaan vuoden rakennustyöntekijänä hän siirtyi lähetysoosastolle pakkaajaksi. Asepalveluksensa suoritettuaan hän palasi tehtaalle työhön, tällä kertaa emalilaitokselle, jossa toimi aluksi pienemmän tavarantoimittajana. Myöhemmin hän siirtyi kylpyammeita emaloimaan, missä tehtävässä hän edelleenkin toimii. Hänen käsiensä kautta on toistasataatuhatta ammetta saanut kauniin kiiltävän pinnan.

ONNI LEPPÄNEN

kaavaaja valimosta täyttää 50 vuotta 3. 3. Hän on syntynyt Kontiolahdella. Tehtaan työhön hän tuli v. 1959 valimoon kaavaajaksi, missä edelleenkin toimii.

REINO AALTONEN

työkalujen antaja konetyöpajan varastosta täyttää 50 vuotta 30. 3. Hän on syntynyt Ul. Pyhäjärvellä. Tehtaan työhön hän tuli v. 1934. Hän toimi vuoden yhtiön metsätöissä sekä kolme vuotta kattilaosastolla. Purkaus- ja lastaustöissä hän oli 18 vuotta, kunnes v. 1960 siirtyi nykyiseen toimeensa konetyöpajan varastoon.

LAILA ERIKSSON

valutavaroiden punnitsija puhdistamosta täyttää 50 vuotta 15. 4. Hän on syntynyt Pusulassa. Tehtaan työhön hän tuli v. 1947 puhdistamoon, missä edelleenkin toimii.

METSÄOSASTO

STEN FURUHJELM

Kymen hoitoalueen aluemetsänhoitaja täyttää 50 vuotta 17. 3. Yhtiömme suurimman ja tärkeimmän hoitoalueen johtomies on vanhan ajan virkamiesperheen kasvatti; raatimiehen pojalle eivät oikeuskäsittelyt jääneet epäselviksi. Hänen elämänlinjansa on pysynyt yhtä suoraviivaisena kouluiästä saakka, kautta opintojen, jotka päättyivät metsänhoitotutkintoon v. 1938, sekä kymiläisenä metsämiehenä Juankoskella 1938—1939, samoin viiden vuoden raskaan sota-ajan, jonka hän lopetti tykistökapteenina, ja sen jälkeen vastuunalaisissa tehtävissä yhtiömme metsäosastolla.

Sodan päätyttyä metsänhoitaja Furu-hjelm tuli Kymen hoitoalueeseen tunnetun metsänhoitajaveteraanin E. B. Ek-

lundin apulaiseksi. Toimittuaan välillä myös metsäosaston konttorissa Kuusankoskella hänet nimitettiin v. 1951 Kymen hoitoalueen aluemetsänhoitajaksi. Hänen ohjaamanaan yhtiömme kotimetsiä on uudistettu nykyajan vaatimusten mukaan ja samalla metsätöiden sekä kuljetusten rationalisointiin on kiinnitetty aivan erityistä huomiota.

Työtoverien piirissä aluemetsänhoitaja 'Stena' tunnetaan toverihengen vaalijana, joka luottaa ja johon luotetaan. Rehellisyys ja selväpiirteisyys eivät ole tehneet 'Stenasta' totista torvensoittajaa, vaan huumorintaju on pitänyt puoliaan ja pelastanut monesta vaikeasta tilanteesta. Avoimin silmin on päivän-sankari katsonut eteensä niin työnsaralla kuin purjeveneessä kannella avaraan merimaisemaan, jossa hän kesäisin rentoutuu arkisten asioiden parista.

PENTTI KANKKUNEN

konttoristi Jyväskylän metsäkonttorista täyttää 50 vuotta 23. 3. Hän on syntynyt Kuopiossa kauppiaan poikana. Keskkoulun käytyään hän muutti Keski-Suomeen ja toimi aluksi veljensä omistaman Mannilan kartanon sahan ja sähkölaitoksen työnjohtajana. Kymin Osakeyhtiön palvelukseen hän tuli v. 1941 metsätyönjohtajaksi Keski-Suomen hoitoalueen Suolahden piiriin. V:sta 1946 alkaen hän on toiminut Jyväskylän hoitopiirin konttoristina ja v:sta 1951 hoitoaluekonttoristina Jyväskylän metsäkonttorissa. Nuoresta pitäen hän on harrastanut urheilua eri muodoissa. Kuopiossa ollessaan hän kuului jääpallo- ja pesäpallojoukkueisiin, jotka kilpailivat menestyksellä monilla paikkakunnilla. Lisäksi hänen harrastuspiiriinsä kuuluu hiihto ja mäenlasku. Musikaalisena miehenä hän on kuulunut eri paikkakunnilla toimiviin laulukuoroihin. Esimiesten ja työtoverien keskuudessa hänet tunnetaan rehtinä ja tunnollisena työntekijänä.

PEKKA PYYKÖNEN

työnjohtaja täyttää 50 vuotta 10. 4. Hän on syntynyt Nurmeksens mlk:ssa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1936, mistä lähtien hän on toiminut työnjohtajana Nurmeksens piirissä. Tehtävänsä hän on suorittanut huolellisesti, minkä vuoksi häneen luottavat sekä työnantaja että metsätyömiehet. Hänen vapaa-aikojen harrastuksistaan mainittakoon metsästys ja kotitilan maanviljelys.

Erland Harlin

Manan majoille

Joulukuun 7 päivänä kuoli Kuusankoskella satulasepän verstaan työnjohtaja Erland Harlin. Hän oli syntynyt Valkealassa 19. 3. 1903. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1916 satulasepän verstaalle. Työnjohtajaksi hänet nimitettiin v. 1947. Hän suoritti myös ansiokkaan päivätyön yhtiön tehdaspalokunnan riveissä kuuluttuaan siihen yli 30 vuotta. Yhtiötä hän palveli yli 45 vuotta. Vainajaa jäivät kaipaamaan puoliso ja lapset perheeseen.

Tammikuun 14 päivänä kuoli yllättäen mestari Feedi Kuitunen Voikkaalta. Hän oli syntynyt 6. 7. 1908 Iitissä. Yhtiötä hän ehti palvella yli 37 vuotta. Aluksi hän työskenteli Kymin selluloosatehtaalla ja nimitettiin vuoromestariksi v. 1944. V. 1945 hän siirtyi Voikkaan selluloosatehtaalle. Kuluneen vuoden alusta hän siirtyi Kuusanniemen tehtaan suunnittelu- ja rakennusryhmään. Vastuuntuntoista ja reipasta miestä jäivät lähinnä kaipaamaan puoliso ja poika perheeseen.

Feedi Kuitunen

Yhtiömme eläkeläiset viettivät joulujuhlia

Tehtaanlääkäri Erkki Schoultz (vas.) ja pastori Edvin Laurema puhuivat Koskelan juhlassa

KUUSANKOSKELLA

Kuusankosken tehtailla vietettiin eläkeläisten joulujuhlia Koskelassa ja Voikkaan seuratalossa 15. 12. Molemmat juhlasalit oli kauniisti ko-

mainittakoon erittäin kaunis joulukuvaelma, jonka esittivät ruotsalaisen yhteiskoulun oppilaat. Kuvaelman oli ohjannut rva Ethel Berg.

Kymintehtaalaisia eläkevaareja joulukahvin ääressä

VOIKKAALLA

Voikkaalla alkoi juhla niin ikään musiikkiesityksellä. Kuusankosken Työväen Soittajat johtajanaan kapellimestari Pertti Huuhko soittivat joulusävelmiä. Voikkaan kansakoulun oppilaat esittivät ohjelman 'Kuusen sytyttäminen', jonka jälkeen konttoripäällikkö Torsten Nyland lausui juhlavieraat tervetulleiksi. Ilkka Talven viuluesitysten

ristettu ja pitkien kahvipöytien ääreen oli juhlavieraita kokoontunut salien täydeltä.

Kymintehtaalaisen juhlan Koskelassa aloitti Kuusankosken Orkesteri johtajanaan maisteri Veikko Talvi. Tehtaanlääkäri Erkki Schoultz toivotti eläkeläiset tervetulleiksi omaan jokavuotiseen jou-

Ruotsalaisen yhteiskoulun oppilaat esittivät kauniin joulukuvaelman

Rautasuon herttaiset lapset, Seppo, Simo, Anna-Liisa ja Hanna, lauloivat suoraan kuulijain sydämiin

lujuhlaansa. Joulupuheen piti pastori E. Laurema. Hän puhui joulun sanoman tuomasta jouluilosta, joka on pysyväistä iloa. Se ei ole riippuvainen ulkonaisista seikoista. Se tavoittaa vanhan ja nuoren, terveen ja sairaan. Joulun ilo tulee jokaisen sydämeen ja jokainen voi sen omistaa, joka panee turvansa Vapahtajaan. Juhlan muusta ohjelmasta

Kymintehtaan kansakoulun oppilaat esittivät vuorolausuntaa, keijuleikin ja näytelmän 'Raha-arpa'. Kuusankosken Kirkkokuoro esiintyi johtajanaan opettaja Jussi Laurikainen ja kanttori Tapani Rautasuon lapset lauloivat joululauluja. Kuusankosken Yhteislyseon oppilaat esittivät voimistelunopettaja Marita Mäkelän ohjaaman tonttuleikin ja juhla päättyi yhteisesti laulettuun virteen 'Maa on niin kaunis'. Väliajalla virkailijoiden rouvat tarjoilivat eläkeläisille kahvia ja lähtiessään sai jokainen mukaansa joululehden.

jälkeen esiintyi kanttori Arvo Kuorikosken johtama lapsikuoro. Joulupuheen piti pastori Tapio Haikari.

Yhteisesti veisatun jouluvirren jälkeen seurasi kahvitarjoilu, jonka aikana Kuusankosken Työväen Soittajat esiintyivät. Juhlan muusta ohjelmasta vastasivat Voikkaan kansakoulun ja yhteiskoulun oppilaat. Edellisiltä oli liikuntaesitys ja keijuleikki ja jälkimmäisiltä näytelmä 'Vanha joululaulu'. Juhlan päätteeksi laulettiin yhteisesti 'Maa on niin kaunis'.

JUANTEHTAALLA

Perinteelliseksi muodostunutta vanhusten ja pitkäaikaisesti palveluiden työntekijöiden yhteistä joulujuhlaa vietettiin tehtaan seuratalon salissa 15. 12. Kirkas joulunaluspäivä kovine pakkasineen ei pelottanut vanhuksia, vaan he saapuivat runsaslukuisina juhlaansa. Tällä kerralla oli juhlassa mukana myös SPR:n Juankosken osaston kultaisen iän kerholaisia, joten seuratalon suojat täyttyivät ääriään myöten yli kahdensadan vanhuksen joukosta.

Kaarlo Viheriäkoski luki jouluevankeliumin Juantehtaan joulujuhlassa

Voikkaan seuratalon sali oli kaunis näky runsaine yleisöineen ja pitkine joulupöytineen

Pastori Tapio Haikarinen piti joulupuheen voikkaalaisille

Kun juhlavieraat olivat asettuneet lukemattomien kynttilöiden valaisemien joulupöytien ääreen, aloitettiin juhla laulamalla yhteisesti 'Me käymme joulun viettohon', jonka jälkeen esiintyi Juantehtaan soitto-kunta Oskari Salinin johdolla. Tervehdyspuheen piti sosiaalipäällikkö Mikko Lehto-ora. Sen jälkeen astuivat Tiernapojat esiintymislavalle ja pyysivät lupaa esiintymiselleen, joka heille mielihyvin suotiin. Tiernapojien esitys oli erityisen mielisää katseltavaa yleisölle. Esityksen oli ohjannut opettaja Leena Horjander ja esiintyjät olivat kansakoulun oppilaita. Kirkkokuoro lauloi dir.cant. Vihtori Pasurin johtamana kolme joululaulua ja sen jälkeen pienet lastentarhan lapset leikkivät opettaja Heinikki Jalosen johdolla. Jouluvirren jälkeen luki 85-vuotias Kaarlo Viheriäkoski jouluevankeliumin vuonna 1860 painetulla tekstillä. Jouluusaarnan piti lääninrovasti Erkki Pulkkinen. Muusta ohjelmasta mainittakoon

Ritva Yrjölän esittämä runo, Jukka Pulkkinen laulamatta vanhat joululaulut, Riitta Smolanderin joulukertomus ja Kaisa Pasurin musiikkiesitykset. Joulupuuro manteleinen ja maukkaat kahvit jouluherkkuineen kuuluivat myös juhlan ohjelmaan sekä ikivanha joulupukki Korvatunturilta. Juhlan lopuksi Olga Tuovinen muisteli syksyistä Kuopion matkaa. Lyhyen joulukuun päivän alkaessa hämärtää kiidättävät autot juhlavieraat jälleen koiteihinsa odottamaan oikeata joulua.

